

# JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele  
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.  
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.  
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:  
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.  
Felelős szerkesztő és igazgató:  
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 13.  
VIII. évfolyam, 272. szám.

**Péntek**

**A Times szerint:**

## Chamberlain is elutasító választ ad Hitlernek

Világszerte lázas érdeklődéssel várják a brit miniszterelnök ma esti beszédét — Daladier nyilatkozatát boncolgatja a német sajtó — Súlyos ellentétek a japán külügyminisztérium kebelében — Berlin és Moszkva kapcsolatainak további kiszámíthatatlan következményei. London és Moszkva gazdasági egyezménye

### Finnország sorsdöntő napjai

(BERLIN.) (DNB) Daladier miniszterelnök rádióbeszédével hosszú cikkekben foglalkozik az egész német sajtó. A lapok általában megjegyzik, hogy a francia miniszterelnök nem mondott semmi olyat, amit várni nem lehetett volna. Azt azonban megállapítják, hogy kifejezéseiben mértéklet mutatott és általában nem súlyosbította az amúgy is feszült helyzetet. A „Hamburger Fremdenblatt” a következőkben foglalkozik a miniszterelnök rádiószózatával:

— A beszéd legalapvetőbb hibája és tévedése az, hogy hódítást jelez ott, ahol a tévedések kiigazításáról volt szó a történelmi igazság nevében. A Harmadik Birodalom az igazi békét nem abban látja, hogy erőszakos uton igazságtalanságokat igyekezzenek megkövesíteni, hanem abban, hogy olyan békét és szabályokat alkossanak, amelyek az igazságon alapulnak. Most, hogy Versailles minden igazságtalanságával megszűnt, elérkezett ennek is az ideje. Hiábavaló lenne ezek ellen küzdeni, mert a történelmi fejlődés amúgy sem ismer tartós emberi korlátozásokat. Daladier miniszterelnök felsorolta Ausztriát, a Szudeta vidéket és Lengyelországot, mint olyanokat, ahol igazságtalanságokat követtek el a németek. Ez nem áll, mert azok a területek, amelyekről szó van, évszázadokon át német fennhatóság alatt állottak és virágoztak. Elfoglalásuk tehát jóvátétel volt a hozzá nem értők tévedéseikért. Ami Lengyelországnak nem németlakt területét illeti, azokra vonatkozólag Hitler kancellár maga jelentette ki, hogy az új Lengyelországgé lesznek. Ha ezt az új államot felállítják, akkor a német vélt hatalmi törekvéseknek kelet felé gátat emelnek. Ezt a gátat a Harmadik Birodalom maga is akarja, különben nem rendelte volna haza a keleten élő alattvalókat és nem adta volna ki kezéből ezt az ütőkártyát, amely a legjobb beavatkozási lehetőség lett volna számára.

Cikke végén a lap megállapítja, hogy miután Daladier nem zárta ki a béke érdekében folytatandó munka lehetőségeit, még mindig remény van a megegyezésre.

Foglalkozik a beszéddel a „Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz” is, amely így ír:

— Daladier miniszterelnök beszéde végre tisztázta azt a kérdést, hogy

miért harcol Franciaország. Nem Lengyelországgal, amint ezt mindenki jól sejtette. Azért harcol, mert fél a Harmadik Birodalom hatalmi tulsúlyától és mert biztosítékokat akar oly irányban, hogy öt támadás német részről nem érheti. Ami a hatalmi tulsúlyt illeti, Németország egyszerűen tulateszi magát az ilyen vádaskodásokon. Azokkal az intézkedésekkel, amelyeket Hitler kancellár folyamatba tett és tenni fog, igazolja a feltevés alaptalanságát. Neki nincs szüksége teru-

## Anglia elismerte az új lengyel kormányt

(LONDON.) (Reuters) Buttler külügyi államtitkár az alsóházban közölte, hogy a brit kormány elismerte a Párisban megalakult új lengyel kormányt.

A külügyi államtitkár bejelentette azt is, hogy Howard Kennard a napokban már Franciaországba utazik, ahol a lengyel kormány mellett mint Anglia nagykövete fog tevékenykedni. Végül bejelentette Buttler azt is, hogy az angol kormány nem kapott még hivatalos értesítést arról, hogy új csehszlovák kormány alakult volna.

### NAGY VÁRAKOZÁS ELŐZI MEG CHAMBERLAIN BESZÉDÉT

(LONDON.) (Reuters) A brit sajtó ugyan teljes mértékben azonosítja magát Daladier francia miniszterelnök szavaival, de azért nem állítja határozottan azt, hogy Chamberlain válasza is ugyanolyan elutasító lesz. A „Times” azt írja, hogy

Chamberlain szintén elutasítja a garancia és a jóvátétel nélküli békeajánlatot, de szavait nem fogja Hitler kancellárhoz címezni, hanem általánosságban fog beszélni. A „Daily Telegraph and Morning Post” hangsúlyozza, hogy

a merev elutasítás nem szolgálja azt a célt, amelyet a brit kormány maga elé tűzött, tudniillik a bosszúállás kiküszöbölése melletti békét. A munkáspárti „Daily Herald” viszont azon véleményének ad kifejezést, hogy súlyos tévedés és diplomáciai elcsúszás lenne az, ha a jelenlegi helyzetben Chamberlain miniszterelnök mereven negatív választ adna. A brit kormány fejének ugyanis nem csak Hitler kancellárhoz, hanem az egész világhoz szó-

letekre többé Európában. Új Lengyelországot teremt a néprajzi és történelmi követelmények alapján. Délukrajna a Szovjeté lesz, Németország pedig hazaviszi a Balti-államokban élő németeket. Ez elég igazolása lehet annak, hogy mi sem kell neki az elfoglalt területekből. Ami azt illeti, hogy Franciaország támadástól tart, éppen elég bizonyítékot szolgáltatott annak ellenkezőjére, amikor számtalanszor hangzott, hogy a maga részéről leszámolt a multtal és a francia ellenségeskedéssel.

A továbbiak során megjegyzi a félhivatalos, hogy

ha idegen államférfiak előszeretettel forgatják az idegen írók által kiadott történelemkönyvek lapjait és gondosan tanulmányozzák azokat a részeket, amelyekben német erőszakosságokról van szó, tanulmányozzák éppen olyan buzgósággal azokat a részeket is, ahol német sérelemről van szó és rá fognak jönni, hogy eddig jószántából senki sem volt hajlandó azok közül egyetlen egyet is orvosolni. Akkor rájönnek arra, hogy a Harmadik Birodalom tanult a multból és éppen ezért választotta a legutóbbi ért csapások helyrehozására a terhére rótt utat.

lania kell, a válasz is az egész világgé tehát és nem csak a német Vezéré.

A „Manchester Guardian” hangoztatja, hogy

Chamberlain választát az egész világ figyeli és a semlegesek előtti tekintély forogna kockán, ha az nem lenne méltó a brit kormányhoz.

A francia lapok ezzel ellentétben kizártan tartják, hogy Chamberlain másképpen nyilatkoznék, mint ahogy azt Daladier tette.

### LLOYD GEORGE MOZGALMA

(LONDON.) (Reuters) Mára hívták össze a „béke és a rekonstrukció” tanácsának ülését, amelyen mintegy 200 delegátus vesz részt a Szigetország minden részéből. Az ülésen Lloyd George fog elnökölni és megnyitja a székében hangsúlyozottan követelni fogja, hogy a brit kormány minden kínálkozó alkalmat ragadjon meg a béke helyreállítása érdekében, mert a háború különben rettenetes szenvedéseket fog okozni az egész világnak.

### HORE BELISHA ÉS WINSTON CHURCHILL BESZÁMOLÓJA

(LONDON.) (Reuters) Az alsóház tegnapi ülésén Hore Belisha hadügyminiszter hosszabb beszámolót tartott, amelyben közölte többek között, hogy Anglia a háború kitörése óta 158 ezer embert szállított át Franciaországba anélkül, hogy az átszállítás egyetlen emberének életébe került volna. Átvittek a La Manche csatornán ezenkívül 25 ezer járművet, közöttük néhány legsúlyosabb tankot is.

Beszámolója során Belisha kiemelte azt a lelkesedést, amely a brit hadse-

reget fűti és végül a győzelem biztos reményének adott kifejezést. Utána az admirális első lordja, Winston Churchill emelkedett szólásra és közölte, hogy

szeptember 24-től október 12-ig a brit kereskedelmi flotta mindössze 5000 tonnát veszített a háború során, ezzel szemben a németeknek 17.000 tonna tartalmu hajóját süllyesztették el. Ugyanezen idő alatt 25.000 tonna Németországnak szánt árut, legnagyobb részben kőolajat koboztak el.

Végül meglegedésének adott kifejezést, hogy a brit flottát a legutóbbi hét alatt veszteség sehol sem érte.

### XII. PIUS ELSŐ ENCIKLIKÁJA

(CASTELL GANDOLFO.) (Osservatore Romano.) XII. Pius pápa Összentsége az eredeti tervtől eltérően nem a hó közepén, hanem csak a hó végén tér vissza nyaralásából Rómába. Október 29-én azonban már a Vatikánban lesz, ahol Jézus király ünnepén két püspököt fog felszentelni. Ekkor adja ki első enciklikáját is, amelyen heteken át dolgozott és amely a békére, szeretetre, egymás megbecsülésére és az emberi élet szentségére hívja fel a világ népeinek figyelmét. Ugyancsak Castell Gandolfoból jelentik, hogy tegnap Maglione bíboros, vatikáni államtitkár kihallgatáson jelent meg a pápa előtt és beszámolt neki azokról a megbeszélésekről, amelyeket a különböző szentszéki követekkel folytatott.

### A LITVÁN-OROSZ MEGEGYEZÉS

(KAUNAS.) (Lita.) A Moszkvában megkötött litván-orosz megállapodás, amint a litván sajtó közli, az ország lakosságában óriási örömet keltett. A kormány rendeletére a középületeket felfogózták és általános munkaszünetet rendeltek el. Az üzletek kirakataiban megjelentek az új térképek is, amelyek jelzik a Litvániához csatolandó területeket Vilnával, mint központtal. Különös meglegedést keltett az a közlés, hogy az orosz helyőrség csak a háború időtartamára marad Vilnában. Ugyanakkor Moszkvából közlik, hogy a szovjet sajtó is nagy fontosságot tulajdonít a megállapodásnak, amelyet a történelmi fejlődés megpecsételéseként nevez. Végül hogy Sztalin, Molotov, Vorosiloff és Kalinin a litván köldöttséget diszvacsorán látta bendégül a Kremlben, ahol több pohárköszöntő hangzott el a két állam barátságára és együttműködésére.

### A FINN KÜLDÖTTSÉG MEGBIZATÁSA

(HELSINKI.) (Reuters) A finn sajtó a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy a küldöttség határozott utasítást kapott arra, hogy a végsőkig ellenézzen minden olyan orosz javaslatot, amely finn területek átengedését célozza és ragaszkodik az ország legteljesebb semlegességéhez. A lapok azonban nem sok reményt fűznek ahhoz, hogy ez sikerüljön. A finn-orosz „kényszermegbeszélésekről” a svéd és a norvég sajtó nagy aggodalommal ír. A lapok megjegyzik, hogy az esetleges területátengedés nagyon is kellemetlen helyzetbe hozhatja a skandináv államokat.

## CORDELL HULL NYILATKOZATA

(WASHINGTON.) (United Press.) Az Egyesült Államok külügyi államtitkára a panamerikai konferenciával kapcsolatban nyilatkozatot közölt, amely szerint

az észak- és a délamerikai államok kiküldöttjei végleg megállapodtak abban, hogy a háborút távol fogják tartani az amerikai kontinentstől. Azzal tisztában vannak, hogy a semlegeség esetleg súlyos anyagi károkat is jelenthet, de meghozták ezt az áldozatot azért, hogy megkíméljék a lakosságot a véráldozatoktól.

## UJABB JELENTÉSEK A FINN-OROSZ MEGBESZÉLÉSEKRŐL

(STOCKHOLM.) (Svéd távirati iroda.) Helsinkiből közlik, hogy a finn főváros kiürítése tovább folyik. Eleinte csak autóbuszokat használtak fel erre a célra, de tegnap délután beállították a különvonatokat is. Eddig 125.000 ember költözött ki a fővárosból, legnagyobb részt asszonyok és gyermekek. Folyik a határmenti helységek kiürítése is. Itt a lakosság lakóhelyeit a katonaság foglalja el. A finn kormány elrendelte, hogy azokat a szegényeket, akik a költözés költségeit viselni nem tudják, az állam költségén szállítsák el. Stockholmból közlik azt is, hogy a finn-orosz kérdés egyre nagyobb aggodalommal tölti el a skandináv politikai köröket, amelyek attól tartanak, hogy a jelenlegi feszült helyzetben még előre nem látható bonyodalmakat okozhatnak.

Különösen akkor, ha ellenségeskedésre kerülne sor, ami nincs kizárva, mert Finnország kormánya és népe el van szánva arra, hogy fegyverrel is megvédi semlegességét. Ezt ugyanis 1920-ban egyszer már megtette és sikerült is maroknyi hadseregével határait megvédeni. Most nehezebb helyzet előtt áll, de mindenesetre számíthat Európa együttműködésére.

Végül Moszkvából közlik, hogy Paasikivi stockholmi finn követ vezetésével megérkezett a Szovjet fővárosba az a küldöttség, amelyet a finn kormány a megbeszélések lefolytatására kirendelt. A repülőterén a szovjet külügyi hivatal több magasrangú tisztviselője fogadta őket, de ezuttal nem lobogóztak fel a repülőteret úgy, amint azt a lett, litván és az észti küldöttségek érkezésénél tették, mert nehézményezik, hogy a finn kormánynak nem a külügyminisztere jött Moszkvába.

Feltűnést keltett, hogy a finn küldöttséget a repülőterén a svéd követ is fogadta, amiből arra következtetnek, hogy Moszkva igényt fog tartani az Åland-szigetekre is, amelyek Finnország és Svédország közös birtokai. Ezeknek az átadása ellen pedig a Skandináv államok már eleve élesen tiltakoznak.

## SIKERTELEN NÉMET KISÉRLETEK

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség katonai szakértője naponként bírálja a német főhadvezetőség jelentését. A legutóbbi jelentéssel kapcsolatban a katonai szakértő a következőket írja: „A németek folytatják azokat a sikertelen kísérleteket, hogy minden eszközzel tájékozódást szerezzenek a francia főhadiszállás céljairól és terveiről. Három nap óta a Rajna és a Mosel mögötti frontszakasz minden pontján állandóan kisebb csapat-egységek cirkálnak és megkísérik a megsemmisítésre támadásokat. Ezek a kísérletek eddig sikertelenek maradtak. A kisebb erőkkel végrehajtott támadásokat, kisebb erők, a nagyobb csapat-egységek támadási kísérletét nagyobb erők verték vissza. A támadó egységek 100–150 emberből állottak. A támadási kísérletet erős tűzérsségi és gépfegyvertűz támadgatta, amely rendkívül gyors és heves jellegű volt. A németek arra törekednek, hogy a lehető legrövidebb időn belül birtokukba vegyék azt a területet, amely a francia és a német vonalak között van és hogy betörjenek a francia állá-

sokba. Ebben a kísérletükben heves gépfegyvertűz és az önműködő fegyverek akadályozták meg őket. A németek egyes esetekben a tüzelésre sem állottak meg, hanem tovább nyomultak előre. Ezért több helyen a szönes drótkadályok között kézigránt-harcra került a sor. A németeknek azonban egyszer sem sikerült a francia drótkadályokon áthalolniuk és mindannyiszor visszavonulni voltak kénytelenek. A sorozatos támadási kísérlet súlyos veszteségekkel járt az ellen-ségre nézve, amelynek főparancsnoksága minden áldozat ellenére is arra törekszik, hogy francia hadifoglyokat ejtessen, akiktől kipuhathatja a francia főhadvezetőség igazi szándékait.”

## A LITVÁN-OROSZ EGYEZSÉG

(KAUNAS.) (Rador.) A Reuter értesülése szerint az orosz-litván megegyezés értelmében a Szovjet katonai helyőrségeket tart fenn Litvánia területének különböző pontjain, kivéve Kaunas és az ipari központokat. Mikor a litván kormány Vilnába teszi át székhelyét, az ott állomásozó orosz katonai erőknek onnan ki kell vonulniuk. A litván hadsereg október 16-án vonul be Vilnába.

## JUGOSZLÁVIA VÁLTOZTANUL SEMLEGES MARAD (BELGRÁD.) (Rador.) A radikális

## Súlyos ellentétek a Japán külügy-minisztérium kebelében

(TOKIÓ.) (Rador.) A DNB. német távirati iroda a következőket közli: A japán sajtó részletesen ismerteti a külügyminiszter és a minisztérium tisztviselői kara között keletkezett ellentéteket, utalva arra, hogy a minisztérium 125 tisztviselője benyújtotta lemondását. A kormány szigorú megtorló intézkedéseket kíván foganatosítani azok ellen a tisztviselők ellen, akiknek követelését visszautasították. Hachi Shimon, a külügyminisztérium alminisztere szintén le akart mondani és elhatározását követni kívánja a minisztérium hat igazgatója is. A külügyminiszter most rendkívül nehéz helyzetbe került az alárendelt tisztviselők tömeges lemondása következtében.

(TOKIÓ.) (Rador.) A japán külügy-

## Olasz vélemény Daladier beszédéről

(RÓMA.) (Stefani.) Daladier miniszterelnök tegnapelőtt este elhangzott rádiószózatával részletesen foglalkoznak az olasz lapok. A Popolo d'Italia. (Mussolini lapja) már bizonyos magyarázatokat is fűz a beszédhez és megállapítja, hogy: 1. Daladier határozott álláspontot foglalt el a francia kormány további terveivel kapcsolatban. 2. Ugyanakkor azonban nagy tartózkodást is mutatott, mert kifejezéseiben gondosan elkerülte az olyan kitételeket, amelyek a feszültség további erősödésére vezethetnének. Daladier a lap szerint szilárd garanciákat követel arra vonatkozólag, hogy a Harmadik Birodalom az esetleges békekötés lehetőségekor ne támasszon további teljesíthetetlen kívánságokat, továbbá kívánja az erőszakos cselekedetek jóváteletét. A beszéd — írja a Popolo d'Italia — általában azt a benyomást kelti, hogy Daladier, amellyel, hogy határozott álláspontot szögezett le, igyekezett nyitva hagyni a tárgyalás lehetőségének kapuit és az is kivehető szavaiból, hogy Franciaország megvizsgál minden olyan javaslatot, ami fenti álláspontjainak megfelel, vagy legalább is közeljár hozzá. Cikké végén annak írja az azon reményének ad kifejezést, hogy a miniszterelnök szavai nem fogják az utolsó szót jelenteni és hogy a francia kormány — meghatározottabb békeajánlat esetén — tárválásokra is hajlandó lesz.

## A BALTI-NÉMETEK ÁTTELEPÍTÉSE

(BERLIN.) (DNB.) Hitler vezér és kancellár azon terve, hogy a lett és észtsországi németeket áttelepítsék a Harmadik Birodalomba, a megvalósulási állapotába került. Ebből a célból ugyanis 14 hajó indult utnak Tallin felé, hogy a német visszatelepítendőket

egységpártnak Orida városában megtartott gyűlésén Cvetkovics miniszterelnök beszédében hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia változatlanul semleges politikát folytat, mert ez felel meg a legjobban az ország és a nép érdekének. Ez a politika az összes társadalmi osztályok előtt igen rokonszenves és ebben a törekvésében a kormányt az egész nép támogatja, tehát a szerbek, horvátok és a szlovének is.

## MIELLETT KÉPVISELŐ KÉRÉSE

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Miellett, a képviselőház katonai bizottságának az elnöke szerdán délután a bizottságnak a képviselőházban megtartott ülésén bejelentette, miszerint arra kérte a miniszterelnököt, szabadságolja a mozgósítottak legöregebb korosztályát. A kérdést jelenleg tanulmányozzák.

## SZOVJET HADIHAJÓK TALLINBAN

(TALLIN.) (Rador.) A kikötőbe tegnap megérkezett három orosz hadihajó, amelyeket az észti partokról barátságos ágyulövésekkel üdvözöltek. Az orosz hajók annak a három német hajónak a közelében kötöttek ki, amelyek az Észtországból visszatelepülő német lakosságot szállítják vissza a Harmadik Birodalom területére.

minisztériumnak több, mint 100 fő-tisztviselője benyújtotta lemondását a helyettes külügyminiszternek, így módon adva kifejezést tiltakozásának az ellen a kormányhatározat ellen, amely a külkereskedelmi minisztérium felállításáról intézkedik. Tani, a külügyminiszter helyettese azonnal érintkezésbe lépett Nomura admirálissal, a külügyminiszterrel, hogy valamely átmeneti megoldást találjanak és megszüntessék a külügyminisztériumi tisztviselők elégedetlenségét, akik azt állítják, hogy az új kereskedelmi miniszter tulajdonképpen a külügyminisztériumnak Japán külkereskedelme ellenőrzésére vonatkozó jogkörét venne át és ezt a hatáskört bitorolná.

fedéltetere vegye. A litván távirati iroda azt is közli, hogy a litván kormány kebelében bizottság alakult, az igazságügyminiszterrel az élen, hogy az áttelepítést zökkenésmentesen lehessen megvalósítani. Német részről ugyanis azt szeretnék, ha az egész áttelepítés 3 és 4 hét között lebonyolítást nyerhetne.

## ELPUSZTITOTTAK EGY SVÉD HAJÓT

(STOCKHOLM.) A svéd távirati iroda közli: Egy svéd tehergőzöst a Skandináv félsziget partjainak közelében ismeretlen tengeralattjáró megtorpedózott. A hajó 18 főnyi legénysége két csónakon menekült. Az egyik csónak 9 emberrel megérkezett, míg a másiknak nyoma veszett. Valószínűnek tartják, hogy a második csónak eddig ismeretlen körülmények között veszélybe került és elsüllyedt.

## NÉGY OROSZ HADIHAJÓ INDULT ÉSZTI KIKÖTŐK FELÉ

(MOSZKVA.) (Tass.) Az észtsorsors segélynyújtási határozat keresztülvitelében tárgyában megindult megbeszélések ugynevezett végrehajtási egyezményre vezettek. Az egyezményt tegnap délután írták alá. Ennek értelmében már tegnap délután utnak indult 4 orosz hadihajó, hogy hivatalos látogatást tegyen az észti vizeken. Lajdonei tábornok, az észti hadsereg főparancsnoka meghívást kapott Moszkvába. Utjára azonban tekintettel az időközben kitört kormányválságra és arra a merényletre, amelynek áldozata az észti miniszterelnök fia, akit hat revolverlövessel halálra sebeztek, csak későbbi időpontban kerülhet sor.

## ROOSEVELT NEM KÖZVETIT...

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt elnök a tegnapi sajtókonferencián kijelentette, hogy nem foglal

kozik a béke közvetítésének tervével, tekintettel arra, hogy ilyen irányú közbelépésre felszólítást hivatalosan a szembenálló felek egyikétől sem kapott.

## A KINAIK NEMZETI ÜNNEPE

(CSUNKING.) (Rador.) A Central News távirati iroda a következőket jelenteti: „A kínai köztársaság megalakításának 28. évfordulója alkalmából rendezett nemzeti ünnepen Csang-Kai-Sek rádióbeszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy a kínai forradalomnak végig kell harcolnia a küzdelmet és teljesítenie kell feladatát. A marsall utalt arra, ne ringassa magát a kínai nép abban a reményben, hogy a háborúnak most hamar vége lesz. Lelkesítette a kínaiakat, hogy változatlanul ápolják az 1911. évi forradalmi szellemet és lelkesedést és ne veszítsék el az önbizalmat, mert csak ez vezethet a győzelemre.

## KI LESZ AZ IGAZI NYERTES?

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas távirati iroda foglalkozik azzal a kapcsolattal, amely Németország és a Szovjetunió között jelenleg fennáll. Arra a megállapításra jutott, hogy egyelőre nem lehet pontosan megállapítani, hogy a szerződő felek közül melyik lesz nagyobb élvezője a jelenlegi helyzetnek, illetve a létrejött és fennálló egyezménynek. A távirati iroda tudósítójának véleménye szerint a szovjet arra törekszik, hogy csökkentse az Osló államok egységes tömbbe való tömörítésének tervét, amely tömbbe Finnország is szívesen bekapcsolódnék. Mások viszont úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a Szovjet nem fog habozni célkitűzéseit megvalósítani. E felfogás szerint Németország kénytelen lesz Finnország irányában az érdektelenség álláspontjára helyezkedni, éppen úgy, mint ahogy erre az álláspontra helyezkedett a Balti-államok kérdésében is. Valószínű, hogy a Szovjetunió nem kívánja protektorátusát Finnországra kiterjeszteni, hanem csak azt fogja igényelni, hogy résztvehesen az Åland-szigetek ellenőrzésében és kisebb szigeteket engedjen át részére, azokból a szigetcsoportokból, amelyek a Kronstadti öbölben vannak, valamint Fogland szigetét. Egyesek viszont nem tartják kizártnak azt sem, hogy a Szovjet követelni fogja Hango kikötőjének átengedését is. De az sem lehetetlen, hogy a Szovjetunió határkiigazítását fog igényelni, Isttül és Leningrád környékén a Finn-öbölben, valamint a Ladoga-tó, továbbá tengerészeti bázist Petsamó környékén, amelynek vize mindenkor szabad a Fehér-tenger felé és így a szovjet részére utat biztosít a Marmanszki öbölbe.

## A HÁBORU FOLYTATÁSA ELKERÜLHETETLEN

(TOKIÓ.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint a Myaco című lap hangsúlyozza, hogy Londonban és Párisban még mindig bizalmatlanság uralkodik Hitler német kancellárral szemben. A lap utal arra, hogy Hitlernek még nincs közvetítője, aki békeajánlatát előterjesztené. Angol, valamint francia körökben a Szovjet Uniót továbbra is semleges államnak tekintik, nem pedig támadó félnek, hogy ily módon elkerüljék a Németországhoz való fenntartás nélküli csatlakozását. A lap véleménye szerint a háboru folytatása elkerülhetetlen.

## KERESKEDELMI EGYEZMÉNY ANGLIA ÉS A SZOVJET KÖZÖTT

(LONDON.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint Anglia és a Szovjet Unió között kereskedelmi megállapodás jött létre, amelynek értelmében a Szovjet Unió épületfát szállít Angliának. Ennek ellenében kacsukot, valamint önt és cint kap Angliától. A jelentés hangsúlyozza, hogy a megállapodás kizárólag kereskedelmi és nem politikai jellegű. Beavattak úgy tudják, hogy ez az első megállapodás, amely az Anglia és a Szovjet Unió között folyamatban lévő kereskedelmi tárgyalások során létrejött. Az egyezmény megkötését valószínűleg még a mai, csütörtöki napon bejelentik az angol alsóházban.

## RÖVID TÁVIRATI HIREK

(RIGA.) (Rador.) A lett gazdasági bizottság tegnap elutazott Moszkvába, hogy megkezdje a két állam közötti kereskedelmi tárgyalásokat, illetve megkísérje az erre vonatkozó egyezményt.

(MEXIKÓ.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a mexikói kormány olyan intézkedéseket fogadott el, amelyek biztosítják Mexikó semlegességének fenntartását. Számos torpedóromboló cirkál a mexikói partok közelében, hogy megakadályozza az esetleges árucsempészt.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 11-én reggel a következő hívatalt jelentést adta ki: „Saarbrückentől délre és Spirmansentől délre az elmúlt éjjel erős ellenséges járőrök ütköztek vízszínen.”

(STOCKHOLM.) (Rador.) A konzervatív párt parlamenti csoportja javaslatot terjesztett be, hogy a kormány építtessen 4 torpedórombolót a svéd tengeri flotta megerősítése érdekében.

(BERLIN.) (Rador.) Október 7-ike óta a német tengeri és légügyi erők együttes működését fejtették ki a Balti-tenger északi vidékén és Norvégia nyugati öblében. A német légi haderőnek, amely részt vett ezekben a tevékenységekben, sikerült több angol hajót megrongálnia. A hadműveleteket folytatják.

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A kormány elhatározta, hogy minden rendkívüli jövedelmet külön adóval adóztat meg. Elsősorban a háborús jövedelem megadóztatására kerül sor. A DNB jelentése szerint a hadi nyereségadó 75 százalékos lesz.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás jelentése a következőket: „Keleten, Lengyelországban a német és az orosz haderő a közös érdekeknek megfelelő vonalon helyezkedett el. Nyugaton nyugalmas éjszaka után csak gyenge tűzérési tevékenység volt.”

(LONDON.) (Rador.) A Manchester Guardian azt írja, hogy Németország háborús célja nem annyira a versaillesi békeszerződés módosítása, mint inkább az, hogy német győzelemmel viszonyozhassa a szövetséges hatalmaknak 1918. évi győzelmét.

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Róma és Rio de Janeiro között az Óceán-on keresztül a rendszer légi járat közlekedésről újlag megindul.

(LONDON.) A Tottenham Court Road és a New Oxford Street sarkán a hirtelen leszállott ködben szerencsétlenséget okozott egy személykocsi vezetője, aki a gépet a gyalogjáróra kormányozta és ott négy járókelőt halálra gázolt.

— Meghalt az angol anyakirályné magántitkára, Londonból jelenti a Rador: Sir Gerald Tichester, Mary anyakirályné magántitkára 53 éves korában meghalt.

— CALINESCU ÜZVEGYÉNEK ÉS FIÁNAK KÜSZÖNETE. Bukarestből jelenti a Rador: Armand Calinescu, a tragikus véget ért miniszterelnök özvegye és Barbu Calinescu, az orvgyilkosság áldozatának, a fenti kormányzó fia az összes lapok útján újlag köszönetet mondanak mindazoknak, akik a súlyos gyászban és veszteségben résztvevőkre tettek és levelekkel igyekeztek mély-séges fájdalomukon enyhíteni.

— OKTÓBER 16-IG MEGHOSSZABBITOTTÁK A KÜLFÖLDDEL VALÓ ÁRUCSERE RÉGI RENDSZERÉT. Bukarestből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében október 16-ig meghosszabbította a külfölddel való árucseréje régi rendszerét. Az összes vámhatóságokat egyidejűleg értesítették, hogy a fenti határidőig a külföldi áruk behozatalánál a régi rendelkezéseket alkalmazzák.

— Az „Erdélyi Magyar Szó” vezető-sége október 13-án, pénteken este 8 órai kezdettel a Vasmunkás Otthon nagytermében, Str. Catedraliei 7. szám alatt irodalmi estélyt rendez. Műsor: Szabó Árpád: Bevezető. Asztalos István: Elmondja János (Regényrészlet). Zámzski Margit: Faludi Ferenc: Johanna Darkról, Darvas Szilárd: Évszázadok balladája (szavaltatok). Nagy István: Vékony az ajtó (novella). Brassai Viktor: Illyés Gyula. Dóza, Argezi és Cotrus: Versek. Ady Endre: Magyar ja kobinósok dala. Bánya László: Irói feladat Erdélyben. Belépés díjtalan.

## Délkeleteurópában elmúlt a háborús veszély, --

Állapítják meg a bukaresti lapok — a román-magyar leszerelési megállapodás jelentőségét méltatja a sajtó

(BUCURESTI.) Az összes fővárosi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a megállapodásnak, amely Románia és Magyarország között — Jugoszlávia közvetítésével — jött létre és amelynek értelmében egyidejűleg és egyenlő mértékben leszerelik a határokon összpontosított csapattesteiket.

A „Timpul” című lap az első oldalán és vezető helyen, feltűnő szedéssel cikkben közli a Románia és Magyarország között létrejött megállapodást, illetve az erről szóló hivatalos jelentést.

A „Curentul” című lap ugyancsak az első oldalán „A nyugalom korszaka felé” főcímmel és „Délkelet-Európa felől elmúlt a háborús veszély” alcímmel cikkében, amelyet az első oldalán közöl, a következőket írja:

„Még a háború kitörése előtt a délkeleteurópai államok: Románia, Jugoszlávia, Magyarország, Bulgária, Törökország és Görögország kinyilvánították azt a szándékukat, hogy semlegesek maradnak. A háború kitörése semmiféle változást nem hozott ezeknek az államoknak a magatartásában. Kormányai ismételt megerősítették határozott módon, hogy továbbra is a legszigorúbb semlegességet tartják fenn és távol kívánnak maradni a középeurópai háborútól.

Egyidejűleg azonban ezek az államok szükségesnek tartották semlegességük keretén belül, hogy bizonyos katonai természetű intézkedéseket fogadjanak határaik biztonsága érdekében. Események kifejlődése és dekében. Időközben a háború — a nem a tél közeldése következtében, — nyugodtabb időszakhoz érkezett és a veszély eltávolodott Délkelet-Európa felől. Ebben az új helyzetben történt meg szeptember 24-én Jugoszlávia barátságos közbejárása a román kormánynál, amelyhez kérdést intézett: nem tartaná-e helyesnek, ha Románia és Magyarország is egyidejűleg és hasonló mértékben leszerelné a határvonalakon összpontosított csapategységeiket? A belgrádi kormány egyidejűleg hasonló közbejárást tett a magyar kormánynál is és mindkét állam kormánya közszóval fogadva a jugoszláv kormány közvetítését, határozta el a határsávokban levő katonai csapatoknak egyidejű és egyenlő arányú leszerelését.

A két ország kormánya ez az elhatározása nemcsak belföldi vonatkozásban keltett általános megnyugvást és megerősítést, hanem igen jó benyomást tett külföldön is, mert azt igazolja, hogy mindkét állam szilárdan kitart eredeti elhatározása: a szigorú és teljes semlegesség megtartása mellett. Másrészt pedig ezzel is bebizonyította őszinte békevágását.

## ROMÁNIA BÉKEPOLITIKÁJA

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli az Essener Zeitung-nak „Románia békepolitikája” című cikkét, valamint a National Zeitung vezércikkét, amelyekben megállapítják, hogy a jelenlegi román kormány külpolitikája változatlanul azon a vonalon halad, amelyet a felejtethetetlen Armand Calinescu miniszterelnök a legteljesebb egyetértésben II. Károly király öfelségével kijelölt. A cikke írói hangsúlyozzák, hogy ez a politika egész természetesen is, mert az ország érdekeinek valóban ez a politika felel meg a legjobban. A továbbiak során részletesen ismertetik a kisebbségekkel kapcsolatban új politikai irányelveiket és azokat a gyakorlati intézkedéseket is, amelyeket a kormány a kisebbségek érdekében megvalósított. Azokat a teljes mértékben kielégítő rendelkezéseket, amelyek a kisebbségek törvényes kívánságait valóban kielégítik az összes kisebbségek javára. A lapok cikke elismeri, hogy ennek a politikának igen értékes eredményei mutatkoznak a lelkek átalakulása tekintetében, mert a kisebbségek valamennyien lojális állampolgárokká válnak. Ami pedig a magyar kisebbséget illeti — írja az

Essener Zeitung — az ő kérdése nehezebb és kényesebb, mint a többi kisebb ségké, de a román kormánynak sikerült a magyarság képviselőivel közvetlen megállapodás után — még pedig a Budapesti törélt érintkezés következtében — a helyzetet lényegesen enyhíteni. Romániának a kisebbségi kérdésben tanúsított ez a megértő politikája — vonja le a következtetést a lap — nemcsak a belföldi összhangot és egyetértést szolgálja, hanem egyben értékesen hozzájárul a lelkek megbéküléséhez Európának ebben a kérdésében.

## A MAGYAR SAJTÓ VÉLEMÉNYE

(BUDAPEST.) (Rador.) A Pesti Napló „Megyezés felé a Dunavölgyében” címen vezércikket ír, amelyben örömmel állapítja meg, hogy a Balkán államok, amelyek máskor tűzfészkek voltak, ma a nyugalom és béke szilárd pontjainak váltak. Boncolgatva a román-magyar megegyezést, a magyar érdekek prizmáján nézve őszinte örömmel és büszkeséggel állapítja meg, hogy a magyar kormány és a magyar külpolitikáirányítói komoly és lelkiismeretes módon válaszoltak arra a felhívásra, amely a reális béke megteremtését célozza.

A Magyarság című lap „A magyar-román megegyezés egész Európában a nyugalom érzését keltette” című cikkében ismerteti azt a visszhangot, amelyet a megegyezés ténye Olaszországban, Németországban, Franciaországban és Angliában keltett.

A Pesti Hírlap azt írja, hogy az egyezmény híre az egész világon mély és kedvező benyomásokat keltett. A magyar-román megegyezés az európai érdeklődés középpontjába került. A délkeleteurópai semleges államok ezt a megegyezést olyannak tekintik, mint amely a két állam részére azt a szerepet biztosítja, amelyet a világháború idején az északi államok töltöttek be. Bizonyosra vehető, hogy ezen államok részére ugyanazok a kedvező eredmények fognak mutatkozni, mint a világháború idején a Skandináv államok részére. Vagyis nyugalom, fejlődés, az országok megerősödése. Továbbá az összes felmerülő nehézségek könnyű áthidalása és a jelenlegi körülmények között is boldogság és jólét. Ha az összes középeurópai államok egységesen összefognak, egy döntő szerepet fognak játszani az európai egységben. Az ő hozzájárulásuk és beleegyezésük nélkül nem lesz megvalósítható sem most, sem pedig később semmiféle új rend Európában. A jelenlegi háború kitörése egy szempontból járt öröndetes eredménnyel: a Dunai államok gyorsan összefogtak és együtt dolgoznak.

A „Függetlenség” című lap „Egész Európa örömmel üdvözölte a katonai erőknél a román-magyar határról való visszavonását” című cikkében azt írja, hogy az egész közvélemény meleg helyesléssel fogadta a megegyezés híreit, amely lényegesen enyhítette a Románia és Magyarország közötti viszonyt. Ez annak a bizonyítéka, hogy a két állam nemcsak békés szándékot táplált a Dunamedencében a jelenlegi körülmények között, hanem a békét kívánja szolgálni az összes európai államok részére. Magyarország a maga részéről a legutóbbi két évtized alatt bebizonyította, hogy nem kíván háborus kalandokba bocsátkozni, nem tér le a békés politikai nyit utjáról, amellyel célkitűzéseit meg akarja valósítani. A román-magyar megegyezés annak az öntudatos és rendíthetetlen bizalmu magatartásnak az eredménye, amely változatlanul irányítja Magyarország politikáját.

A „Népszava” azt írja, hogy a kedvező politikai légkör, amely Délkelet Európában észlelhető a román-magyar egyezményben nyert megnyilatkozást és mindenütt öröndetes visszhangot keltett.

## Az új közlekedési törvényrendelet megszünteti a CFR autóbuszok kizárólagossági jogát

(BUCURESTI.) (Rador.) A legfőbb szállítási és tarifabizottság tegnap ülést tartott, amelyen Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter nagyszabású ismertetést tartott. Az új törvénytervezetről beszélt, amely szabályozni fogja az országutakon való közlekedést és szállítást, amelyet úgy az áruforgalom, mint pedig a személyszállítás jogos igényeinek szempontjából és a nemzetvédelem céljainak megfelelően fognak szabályozni és rendezni. A miniszter utalt arra is, hogy a jelenlegi teherautók nem jelentenek veszélyes versenytársat a romániai államvasutaknak. Miután fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a forgalmi eszközök számát szaporítsák; az új törvény a legteljesebb szabadságot fogja biztosítani a közlekedés lebonyolítására úgy a személy, mint az áruszállításnál. Ennek érdekében megszüntetik a CFR autóbuszok kizárólagossági jogát, amelyet eddig élveztek éppen a legfontosabb utvonalakon. Egyidejűleg lényegesen leegyszerűsítik a járművekkel való forgalom lebonyolítására vonatkozó engedélyek kiadásának alakításait.

A törvénytervezet felére szállítja le azokat az illetékeket, amelyeket a közmunka és közlekedésügyi minisztérium eddig a járművek tulajdonosaitól szedett. A CFR-nek is joga lesz autóbuszjáratokat fenntartani a különböző közutakon, de köteles lesz eltérni a magánvállalkozás esetleges versenyét. A gépkocsibehozatal fokozása érdekében a pénzügyminisztériummal közös egyetértésben szállítja a gépkocsibehozatal vámját és illetékét. A törvényjavaslat biztosítja a szállítási díjtételek ellenőrzésének jogát is, hogy ily módon a tisztességtelen verseny kiküszöböljék.

## Csökkentett munkaidővel dolgoznak a „Corvinus” asónióde egyes osztályain

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A „Corvinus” Vasöntőde és Gépgyár igazgató-sága

az elmúlt héten 30 munkásnak felmondást kézbesített ki azzal a megjegyzéssel, hogy kénytelen felmondani, mert a gyár nem jut nyersanyaghoz és mivel nincs rendelkezése sem.

A munkások, akiket a gyárigazgatóság rendelkezése a tél küszöbén kinosan érintett, a vasmunkás szakszervezethez fordultak jogorvoslásért. A szervezet vezetősége érintkezést keresett a gyárigazgatósággal és kérte, a tél küszöbén tekintsen el az elbocsátásoktól és ennek érdekében találjon valami áthidaló megoldást, hogy a munkások továbbra is munkahelyükön maradhassanak.

A gyárigazgatóság készen áll a mutakozott a kérdés teljesítésére. Kikötötte azonban, hogy egyes osztályokon kénytelen a munkaidő csökkentéséhez folyamodni, mivel a nyersanyaghiány amugy is tétlenségre kárhoztatja az üzemet. A munkások megbízottai elfogadták a gyár áthidaló javaslát, ki jelentették, hogy belenyugszanak abba, hogy a gyárigazgatóság csökkentse a munkások munkaidőjét, ahol erre szükség van, mindaddig, amíg nyersanyaghoz, illetőleg megrendeléshez jut. Ennek ellenében

a gyárigazgatóság kötelezte magát, hogy a felmondásokat visszavonja. Az elmúlt héten ez meg is történt s így a Corvinus-gyárban egyetlen munkást sem bocsátottak el, az igazgatóság azonban egyes osztályokban már életbeléptette a csökkentett munkaidőt.

— Gafencu Anglia és Lettország bukaresti követeivel tárgyalt. Bukarestből jelenti a Rador: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Anglia és Lettország bukaresti minisztereit, akikkel hosszasan tanácskoztak.

P. E.  
PAYENSAZ  
ARANY  
URAI

(20.)

Az új tónus, amelyben Eugen beszélt, ismét megnyitotta előtte Harry szívét. Miután sajátmagán tapasztalta, hogy nagy lelki megrázkódtatások milyen döntő befolyást gyakorolhatnak a jellem kialakulására, természetesen tartotta a változást barátjánál is. Kötelességének tartotta segédkezni nyújtani neki, hogy vele együtt térjen vissza a jó útra, ahonnan a legtöbb ember kiindul az életre. Tévedések, kilendülések a helyes kerékvágásból mindenkinél előfordulhatnak, de nem kell, hogy szükségszerűen végzetessé váljanak. Éppoly feltétlenül bizott Eugén gyökere átalakulásában, mint a magáéban. A régi, bizalmas viszony helyreállott közöttük. De ezúttal a vezetőserepet Harry vette át.

Waldemar nagyokat sóhajtott ugyan, de elkísérte Harryt óráig tartó sétáiban és elszánt türelemmel hallgatta erkölcsi fejtegetéseit. A hangosan kimondott elvekkkel és biztatásokkal saját magát is éppen úgy akarta támogatni és biztatni, mint barátját.

Míg Harry reggeltől estig előadásra járt, vagy késő éjszakáig a könyveket bujta, terveket rajzolt, Eugén üzleti tervekben törte fejét és minduntalan új, nagyszabású vállalkozások gondolatával állott elő.

Türelemesen üldögélt órászámra Harry kényelmes, meleg szobájában, cigarettázva, gondolatokba merülve vagy újságokba, könyvekbe temetkezve, míg Harry fel és alá járkálva tanult.

Kétségkívül Waldemart sem látták egy idő óta olyan sürűn a megszokott mulatóhelyeken, már csak azért sem, mert nem akadt horogra tapasztalatlan újonc, aki az élet örömeinek nyílt és titkos lehetőségeibe bevezesse és akiknek nagylelkűségéből kellő hasznot húzzon.

Amerika gondolata őt is tovább annál inkább vonzotta és érdekelte. Meg volt győződve róla, hogy türelmes remeteletének majd meg lesz még a maga gyümölcse. Addig is szorgalmasan bujta a könyveket, amelyek Amerika gazdasági, társadalmi helyzetéről adtak hiteles képet. Figyelmesen olvasta az amerikai lapokat, figyelemmel kísért reklámoktól kezdve a politikai és művészeti eseményekig mindent, ami Amerikában történt és ami jellegzetes volt az ottani szokásokra, életmódra, erkölcsre, illetve erkölcsteleniségre.

Mire Harry nehéz és egész embert kívánó tanulmányait befejezte, Waldemar gróf pontosan tájékozva volt mindenről, amit Amerikában látni, hallani, tapasztalni akart. Szinte önkéntelenül vette át a vezetőserepet ismét, attól a pillanattól kezdve, hogy az utikészülődések a legkomolyabban megkezdődtek.

A megerőltető tanulás után, Harry pihenni, üdülni vágyott. Ugy határozta, hogy a nyarat Svájcban töltik és csak szeptemberben ülnek hajóra.

## Rádió

PÉNTEK, október 13.

Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny, sport hírek. 13.40: Lemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Lemezek. 20.35: Rádiózenekar. 22: Hírek, hírek magyar nyelven. 22.15: Lemezek. 23: Hírek. 23.15: Könyvi zene. 23.45: Hírek.

Budapesti I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Szalonzene. 13.40: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltő. 17.45: Hírek. 18.40: Sportközlemények. 18.55: Cigányzene. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Szalonzene. 21.30: Lévai est. 22.40: Hírek. 23: Táncclemezek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

TESTEDZÉS  
Milyen összeállításban áll ki  
Románia csapata a magyar  
válogatott ellen?

(BUKAREST.) Román sportköröket erősen foglalkoztatja a kérdés: milyen összeállításban áll ki Románia csapata a magyar válogatott ellen? Bár a szövetségi kapitány csak a hét végén állítja össze csapatát, sportkörökben máris találgták: kikből áll majd a román tizenegy. Jólértesült körök egyöntetűen a következő csapatot jósolják a magyar válogatott elleni mérkőzésre:

Pavlovics — Sfera, Lenghel — Vintilă,

Max Baer kiütéssel győzött! Newyorkból jelentik: Max Baer, az egykori öklvívó világbajnok hosszas szünet után tegnap a Texas-állambeli Lubbock-ban ismét ringbe szállt és megmérkőzött Babe Ritchie ellen. A mérkőzést, amely mindössze 4 perc 10 másodpercig tartott, Max Baer kiütéssel nyerte meg.

120 ezer lejt követel a zágrábi Gradjansky a bukaresti Rapidtól. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség tegnap átiratot kapott a jugoszláv szövetségtől. Ebben kéri, hogy utasítsa a bukaresti Rapidot, hogy fizessen ki a zágrábi Gradjanskynak Sipos átgengedéseért 40 ezer dinárt (120 ezer lejt).

Jugoszláviából kapot meghívást a Sodronyipar. Aranyosgyéresről jelentik: A zenai ZAK meghívta a Sodronyipar csapatát két mérkőzés lejátszására. Az aranyosgyéresiek, akik a ligabajnokságban eddig figyelemreméltó teljesítményeket nyújtottak, elfogadták a meghívást. Zenai vendégjátékukra azonban csak tavasszal kerül sor, mivel a bajnokságok miatt egyelőre a Sodronyipar nem tehet eleget a meghívásnak.

A korai télnek már több halálos  
áldozata is van  
Hóvihar, fagy akadályozza a mezőgazdasági  
munkálatok befejezését

Bukarestből jelenti a Rador: Több napon és éjjelen át tartó esőzés után Bukovina északi részében beállt a havazás. A nagy mennyiségben lehullott hó nem olvadt el, hanem megszilárdult. A hirtelen beköszönött tél következtében a termés egyrészt, a burgonyát, a répát és a szénát a lakosság nem tudta betakarítani. A kertekben a földben maradt a zöldségféle és így a lakosságot érzékeny kár érte, amit súlyosbít az, hogy az őszi szántási munkát sem tudta bevégezni. Ha a hó nem olvad el és az időjárás nem melegszik fel, úgy a kár még nagyobb lesz. Predeal környékét is 5 centiméter magas hó borítja, Buzau környékén a hegyeken 15 centiméteres a hó és beköszönött a kemény tél.

Iasiban tegnap éjjel szintén hava-

A munkaügyi vezérfelügyelőség elé  
viszik a kereskedelmi alkalmazottak  
gazdasági mozgalmukat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak nemrégiben gazdasági helyzetük megjavítására általános mozgalmat indítottak. A mozgalom keretében ki akarják vinni azt is, hogy viszonyukat a főnökkel szerződésben szögezzék le. Ennek elérése érdekében kollektívszerződés-tervezetet készítettek, amelyet megküldöttek a kereskedők szakmai érdekeltségének, a Kereskedő Tanácsnak is. Intézkedtek aziránt is, hogy szakmánként kijelöljék azokat a megbízottakat, akik a tárgyalásokon az alkalmazottakat képviselik. Ez a bizottság, amely 50 tagból áll, tegnap este Kandel Ignác elnöklésével ülést tartott, amelyben ismertették a főnökkel eddig lefolytatott tárgyalások eredményét. Tiltakozással fogadták azt a bejelentést, hogy a főnökök elzárkóztak az alkalmazottak kívánságainak teljesítése elől. Az érkezőtlen

Juhász, Lupás (Demetrovics) — Bindea, Reuter, Barátky, Bodola (Spielmann), Dobay.

Itt írjuk meg, hogy a magyar válogatott különítmény október 19-én érkezik meg Bukarestbe vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány és dr. Kenyeres Árpád, az MLSZ főtitkára vezetésével. A román sporthatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítik a vendégeket.

Haggibbor labdarugók! A Haggibbor labdarugószakszövetségének vezetősége felhívja az összes első és ifjúsági csapatbeli játékosait, hogy csütörtökön este 8 órakor a klubhelyiségben tartandó értekezleten feltétlenül jelenjenek meg.

Uranus—Munkás 2:0 (1:0). Tordán folyt le a két csapat labdarugómérkőzése a nagyenyedi alkerületi bajnokságot.

Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsora: A kolozsvári labdarugó alkerület tegnap esti ülésén a következőképpen állította össze a város futballműsorát: Nagypálya: d. e. 9 óra: Corvinus—Haggibbor II. oszt. bajnoki, 11 óra: KAC—Echo I. oszt. bajnoki, d. u. fél 2 óra: Echo—Victoria ifj. bajnoki, fél 4 óra: Victoria—Juventus NB mérkőzés. Kispálya: d. e. fél 10 óra: KMSC—Monostor ifj. bajnoki, fél 12 óra: Corvinus—Haggibbor ifj. bajnoki.

Három fronton harcol vasárnap a német sport. Berlinből jelentik: A német sport vasárnap három fronton harcol. Zágrábban a birodalmi labdarugócsapat a jugoszlávok ellen veszi fel a küzdelmet. Leipzigban a finn tornászokat Stuttgartban pedig a dán gyephokkizókat látják vendégül a németek.

Két lengyel játékosal megerősítve veszi fel a harcot a Juventus a Victoriával. Bukarestből jelentik: A román nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának kétszertelenül legérdekesebb eseménye, a Victoria—Juventus mérkőzés, Kolozsváron kerül lejátszásra. Mindkét csapat nagyon készül a vasárnapi találkozóra, amely sorsdöntő jelentőségű is lehet. Külön érdekessége lesz a mérkőzésnek, hogy a Juventus csapatában két lengyelországi játékos is szerepelni fog, akiknek azonnali igazolását hoz már hozzájárult a román labdarugószövetség.

## Reuter jelenti:

(MOSZKVA.) Az orosz vörös-hadsereg által megszállott nyugati-Ukraina területén kiűrték a választásokat. A választást e hó 22-én ejtik meg és minden 5000 ember választ egy-egy képviselőt. A választás általános és titkos lesz.

(ROMA.) A fajvédelmi törvényszékek megkezdtek működésüket és mindjárt az első napon 50 ítéletet hoztak.

(LONDON.) Az angol hadvezetőség ki próbálta az új Garland-féle önműködő, kézigépfegyvert és elhatározta, hogy hadseregét ezzel szereli fel. A fegyverek átcserelését 1941. január 1-ig véghez is viszik.

(DANZIG.) Raeder admirális meghívására a berlini amerikai, japán, olasz és orosz tengerészeti attasék látogatást tettek Danzigban, majd Gdyniában is időztek egy félnapot, ahonnan visszatértek a német fővárosba.

(ROMA.) Egy francia repülőgép tegnap Marseille és Tunisz között, Szardínia szigetén kényszerleszállást végzett. A francia tisztet internálták és a repülőgépet elkobozták.

(BERLIN.) Az a külföldi újságírócsoporthoz, amely elhatározta, hogy utánajár Knickerbocker állításainak, rágalmozónak minősítette az amerikai riportert.

(LONDON.) VI. György uralkodó kihallgatáson fogadta Orbay tábornokot, a Londonban időző török katonai küldöttség vezetőjét.

(TALLIN.) Hitler kancellár felhívására 65.000 német fogja elhagyni Lettországot.

(LONDON.) Az egyik képviselő azon kérdésre, hogy nem hajlandó a brit kormány egy „kék-könyvet” kibocsátani a brit-orosz tárgyalásokról, Butler államtitkár azt felelte, hogy nem.

(BUENOS AIRES.) Argentína államfője kijelentette, hogy Argentína továbbra is semleges marad.

(PORT FLORENCE.) A Viktoria Nyauza környékén az esőzések hatalmas áradásokat okoztak.

(STOCKHOLM.) A Visztula svéd gőzöst a Szentlánd szigetekről 40 mérföldnyire nem torpedótalálat érte. A hajó elsüllyedt, de legénységét sikerült megmenteni.

(AMSZTERDAM.) A holland sajtó nagy megütközéssel közli, hogy a „Nordam” holland gőzöst, amely Amsterdam és Északamerika között bonyolította utasforgalmát, az angol hatóságok már szeptember 25-e óta angol kikötőben tartják zár alatt.

(TALLIN.) Az észti kormány lemondását azzal indokolják, hogy a megváltozott viszonyokra való tekintettel szélesebb körű kabinetet kell alakítani. Az államelnök, a parlament elnökét bizta meg az új kormány megalakításával.

(NEWYORK.) Morgenthau pénzügyi államtitkár bejelentette, hogy 50 millió dollár értékben szükségjegyeket bocsátanak ki. Ezzel az összeggel az állam adósság 40 milliárd dollárra emelkedik.

(WIEN.) Az október 15-én megnyíló mintavásáron megjelenik Funk német birodalmi miniszter is.

(SANGHAI.) A sanghaji japán nagykövetség és a követség egész személyzete beadta lemondását azzal az indoklással, hogy nem ért egyet Nomuro külügyminiszter külpolitikai irányával.

(BERLIN.) Az elsőtítési négy parancsokat tegnap tették közzé. Ez így hangzik: 1. Elsőtítéskor mielőtt az uccára kilépsz, szoktasd szemeidet a sötéttséghez. 2. Vigyázzva lépj az utestre. 3. Légy tekintettel a járókelők épségére, tehát jobbra tarts és balra előzz. 4. Kézilámpával ne világíts senkinek a szemébe és a fényt mindenkor az utestre irányítsd.

(LONDON.) Megkötötték a szovjet—angol kereskedelmi szerződést, amely szerint Anglia oroszországi eredetű fákért kaucusokat és önt szállít a Szovjetnek.

(VALPARAISO.) Egy brit csatahajó Port Quimboban több kereskedelmi hajót átkutatott. Emiatt a cilei kormány energikus tiltakozást jelentett be, mire a Santiago du Chili-i angol követ sajnálatát fejezte ki az esemény felett.

Ezt láttam Amerikában:

# Detroit: az autóváros és a „Mennydörgő atya”

*A rettenetes tornado - A végtelen Huron-tó - A Niagara csodája*

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az idő mulik, de nem kísérem figyelemmel az óra mutatójának haladását. Pedig Lusztigné, dr. Weiner Olga kissé aggodalmaskodva kérde:

— Vajjon érdeklik-e majd a „Jóestét” olvasóit az én amerikai tapasztalataim?

Sietve megnyugtatom:

— Hogy érdeklik-e? Hát hogyan érdekelnek, amikor nekem is öröm hallgatni, amit meglátásairól, tapasztalatairól, egyszerű Amerikáról mond. Ugy gondolom: egyelőre a napos részeket fogom ismertetni, azután majd a gazdasági, társadalmi, kulturális és művészeti dolgokra is rátérünk.

— Hát jó, akkortovább folytatom...

Cleveland után Detroitba vittek a rokonaim. Detroit neve nemcsak Amerikában, de világszerte fogalom. Itt vannak ugyanis a világ legnagyobb autó-, illetve motorgyára. Vagyis Ford, az autókirály gigászi telepei és az övének is nagyobb General Motors üzemek. Detroit gyönyörű helyen fekszik. Pontosan az Erie-tó délnyugati és a Huron-tó délkeleti csücske között. A Clevelandból odavezető autópálya legnagyobb részén az Erie-tómentén halad. Egész sereg kisebb-nagyobb várost szelünk keresztül. Jobbról az Erie-tó végtelen víztükrre kísért el az uton, balról lankákkal és nem túl magas erdős hegyekkel koszorúzott táj mosolygott felém.

Tornado...

— Már Clevelandban hallottam, hogy utunk irányában tornádó pusztított. Elmondották, hogy ennek a tájéknak egyébként nagy átka a vihar. Különböző néven ismerik: hol hurrikánnak, hol tornádónak, hol meg egyszerűen orkánnak mondják. De akármiképpen nevezzék is: hatása mindenképpen borzalmas. Toledó és Detroit között már láthattuk a hurrikán utjának rémséges nyomait. Toledó az Erie-tó nyugati csücskében, jelentős város. Amikor innen kiindultunk, végig az utvonalon, tragikus kép tárult elénk. A szörnyű orkán tövestől csavarta ki az erdők vastagtörzsű fáit. Házakat rombolt össze, vasúti szerelvényeket borított fel. Az országutakon száz és száz mentőautó száguldott az elemi katasztrófa színhelye felé. Katonák, rendőrszolgák és polgárok siettek segíteni a bajba jutott lakosságon. Sajnos, a hurrikán nemcsak roppant anyagi kárt okozott, de emberéleteket is számkánnul ragadott el. Természetesen a saját emberei megérkeztek. Legalább 150 újságíró érdeklődött a helyszínen. Többekkel beszéltem is. Kedvesek, udvariasak voltak, mint általában az amerikaiak. Semmire kerültek el a figyelmüket. Telefon, táviró, rádió állt a rendelkezésükre és csak úgy ontották a hosszabb-nál-hosszabb híradásokat. A saját amerikai szerepéről és az újságírók jelentőségéről egyébként, majd még elmondok egyet s más.

Ford városa: Detroit

— Néhány órai autótut után elértük Ford híres városát: Detroitot. Amint mondtam: felkvése csodálatos. De egyébként is elsőrendű kulturális hely. Az ember hiába keresné az óriási autó- és motor-, valamint egyéb üzemeket. A megszokott gyártelepek nem láthatók. Itt mindent villamosáram hajt. A gépeket, motorokat stb. Tehát nincsenek füstötökádó gyárkémények, mint például Pittsburghban. Rendkívül érdekes, hogy a gigászi üzemek fölött hidszerű utak vezetnek át. Nemcsak gyalog közlekedés, de villamos és autójáratok is haladnak keresztül rajtuk. És micsoda szönlő forgalom! Detroitban rengeteg munkás dolgozik a különböző mamuth-üzemekben. Azt mondják: kedvező

konjunkturák mellett Ford gyáraiban 250—300 ezer munkás foglalatossá. A General Motors-nál még ennél is több. Ottlétemkor „csak” 120.000 ember dolgozott az autókirály üzemében és legalább megégszer annyi a General Motorsnál. Illetve akkor éppen nem dolgoztak, mert bérharc folyt a két gépkocsi-vállalatnál. Tíz és tizezer munkás tette le a szerszámot, mert nem akarták bérigénylési kívánságait kielégíteni. Szemtanuja voltam, amikor a sztrájkoló munkások egy része a város legforgalmasabb utvonán tüntető gyűlést tartott. Egy jóbészédű szónok valami álványfélére kapaszkodott és harsogva buzdította a munkástársait további kitartásra. A rendőrség emberei — szinte egytől-egyik kétméteres óriások — előbb megpróbálták szépszerével szétoszlatni a lelkesen tüntető tömeget. De fáradásuk hiába való volt. Pedig a sokezer főre rugó embertömeg teljesen megbénította az egész környék forgalmát. Autók százai torlódtak össze, villamosok tömegei álltak meg, mert az emberek nem vol-

tak hajlandók elmozdulni helyükről. Erre a rendőrközegek úgy oldották meg a kérdést, hogy más utvonalak felé terelték az autókat és a villamosokat. Minden ment simán. Nem kellett fegyverhez nyulni, nem is lett volna tanácsos! Amerikában ugyanis igen nagyra becsülik a polgárok szabadságjogait. Ott és akkor tarthatnak gyűlést, amikor akarnak, csak az a fontos, hogy anyagi kárt ne okozzanak.

Néhány egyéb adat

Detroitnak körülbelül másfélmillió lakosa van. A leggyönyörűbb városok egyike az Unióban. Különösen kertes külvárosai ragadják meg a szemlélő figyelmét. A belvárosban, a Cityben ugyanis csak üzletházak emelkednek. Itt is láthatók az elmaradhatatlan felhőkarcolók, de azokban csak irodahelyiségek és ehhez hasonlóak vannak. A lakosság zöme egyéni házakban lakik, a villanegyedekben. Ugyszólván minden munkásnak, alkalmazottnak vagy tisztviselőnek meg van a saját kertese. 3—4, esetleg 5 szobás cottage-háza. Sőt legtöbbjüknek autója is van, mert

## Csak 2 és félszázalékos házbér-illetéket hajt be a város a kivetett 5 százalékos helyett

Dr. Bornemisa Sebastian polgármester tájékoztató nyilatkozata

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy dr. Blaga Aurel ügyvéd felebbezése alapján a közigazgatási bíróság elé került az 5 százalékos lakbérleti adó ügye. Megírtuk azt is, hogy a bíróság nem tudott ítéletet hozni, mert az ítékezni akaró bírók maguk is felebbezést jelentettek be a kivetés ellen és így ebben az ügyben érdekeltek lévén, nem hozhatnak ítéletet.

MIT MOND A POLGÁRMESTER

Felkerestük dr. Bornemisa Sebastian polgármestert, aki a lakbérleti adóval kapcsolatban a következőket mondotta:

— A lakbérleti adót 5 százalékról 2 és félszázalékra szállítottuk le és ezt rendelkezést átküldtük a tartományigazgatóságnak, amelynek ezt először jóvá kell hagynia, mielőtt életbe lépne. Teljesen bizonyos azonban, hogy a tartományi igazgatóság a mi előterjesztésünket jóváhagyja, mert hiszen mi tudjuk a legjobban, hogy milyen jövedelemre van szükségünk, illetve, hogy a jövedelmeket mennyire csökkenthetjük a kiadásokhoz mérten. A tartományigazgatóság tehát feltétlenül tudomásul veszi azt, hogy leszállítottuk ennek az illetéknek a kulcsát.

— Még a leszállítás jóváhagyása előtt intézkedés történt azonban az új adónem behajtására és így megkezdődtek a foglalások is. A foglalási jegyzőkönyveket még — éppen a fenti okokból kifolyólag — az eredeti 5 százalékról állították ki, azonban ez uton is felhívom a polgárság figyelmét, hogy a foglalási jegyzőkönyvekben feltüntetett 5 százaléka a valóságban csak 2 és félszázalék lesz. Nem is kérjük, hogy az illetékek fizetésére kötelezett lakók a teljes 5 százalékat fizessék be, hanem csupán csak a két és félszázalékot.

— Egyébként minden felebbezést elsőfokon le fogunk tárgyalni, függetlenül attól, hogy milyen okból felebbezték meg a kivétést. Természetesen különös gondot fordítunk azokra a felebbezésekre, amelyek nemcsak magukat az illetéket, vagyis a lakbéradó

bevezetését kifogásolják, hanem a kivetésnek esetleg hibáit is. Például ha valakit 60.000 lej lakbér után adóztattak meg, holott ő szerződéseikkel igazolni tudja, hogy csak 40.000 lej lakbért fizet. Az ilyen eseteknél a bizonyítékokkal felszerelve az illető felebbezést meghívjuk a tárgyalásra. Saját érdekében hozzon minden bizonyítékot el, amellyel igazolni tudja azt, hogy a kivetés helytelen volt.

— Ennek az illetéknek a behajtása azonban független a felebbezésektől, mert legtöbbször nemcsak a helytelen kivétést, hanem magát azt a tényt teszik vitássá, hogy jogunk volt-e a lakberek után illetéket kivetni? A mi véleményünk szerint igenis jogunk volt s így az adótvörvényben biztosított jogunknál fogva ezeknek a felebbezéseknek nem lesz felfüggesztő hatálya mindaddig, amik végső fokon a legfelsőbb bíróság ki nem mondja azt, hogy a kivetésre nem volt jogunk. Tehát ennek az illetéknek a behajtását mi igenis szorgalmazzuk a fent vázolt 2 és félszázalék erejéig.

A LETÉTEHELYEZÉS NEM MENTESIT A VÉGREHAJTÁS ALÓL

— Végül figyelmeztetni kívánom a lakosságot arra, hogy ennek a 2 és félszázalékos illetéknek esetleg bírói letétbe való helyezése szintén nem fogja mentesíteni őket a behajtás alól, mert mi csak azokat a fizetéseket fogadjuk el teljesítettnek, amelyet a városi adóhivatal pénztárába fizettek be.

— Mi történik az esetben, ha a legfelsőbb bíróság mégis megsemmisíti az illeték kivetését? — kérdeztük.

— Ha a legfelsőbb bíróság megsemmisítene a kivétést, úgy a befizetett összegeket vagy visszafizetjük, vagy más, az illető által esetleg a város részére fizetendő illetékbe, vagy adóba beszámítjuk. Ugyanigy jártunk el a járdailletéknél is, amelyet miután a bíróság megsemmisített, visszafizettük az illető háztulajdonosoknak. Pedig ez az összes közel hatmillió lej volt — fejezte be nyilatkozatát dr. Bornemisa polgármester.

tekintve a nagy távolságokat: Amerikában a gépkocsi nélkülözhetetlen szűk segéleti eszköz. Detroit egyformán közel fekszik az Erie- és a Huron-tóhoz is. Ünnepeken kirándulók tizezrei hagyják el autóikon a várost, hogy a két tó partjait elleplejék. Az Erie-tóról már megmondtam, hogy 26.000 négyzetkilométer. A Huron-tó még egyszer, vagy még ennél is nagyobb: Pontosan 59.500 négyzetkilométer. Ez már aztán igazán tenger. Óriási hajók, valóságos óceánjárók közlekednek rajta. Mindenfelé hatalmas kikötők, hajógyárak és egyéb üzemek vannak. A Huron-tó mélyen benyúlik a szomszédos Kanada területére. A hajóforgalom különösen ezzel a brit dominiummal rendkívül élénk. A gőzösköz hozza-viszka a különböző nyersanyagokat és kész termelvényeket. Egyik helyről buzát, kukoricát szállítanak, más helyre vasércet és egyéb ásványi kincseket visznek. A tavakat egyébként csatornálózat köti össze egymással és az Ontario-tóból is hosszú csatorna vezet az Atlanti óceán felé. Méretetlen gazdasági jelentősége van ennek a víziutnak. A többek között Newyork is ennek köszönheti hallatlan fellendülését.

„A mennydörgő atya”

— Sok felé járattm Detroit környékén. Gyönyörű fürdőhelyeken, mint például Mont Clemence-fürdőn. Ezt leginkább az erdélyi Buziáshoz hasonlíthatnám. Ugyanolyan szénsavas forrásai vannak, amelyeket gyomor-, vesé- és szívbetegek használnak. Ha mindenről szólni akarnék, azt hiszem egész kötetet írhatna tele. Még csak a Niagara vizesét említem meg, amelyet szintén meglátogattam. A valamikor itt élt indiánok nyelvén Niagara: „Mennydörgő atyát” jelent. Nem akarom felfedezni Amerikát és így a Niagara-ról sem úgy beszélek, mintha elsőnem én láttam volna. Csak annyit mondom: nincs szó, amellyel kellőképpen méltatni tudnám. Lélekzetelállító látvány. De a hangja is lenyűgözőleg hat. A jó 60 kilométer távolságra fekvő Bufalló városában is hallatszik mennydörgő zaja. A Niagara tudvalevőleg az Erie- és Ontario-tavak között van. Az Erie-tóból ugyanis egy 50 kilométer hosszúságú és ugyancsak Niagara elnevezésű lefolyás szakad ki és mintegy 100 méterrel alacsonyabb szintű Ontario-tóba ömlik. A folyó később két ágra bomlik és szigetek között rohan világhírű vizesése felé. Közben több sellő bukácsot át és a nagy esés a Goat, vagyis a kecskesziget környékén kezdődik. Körülbelül 50 méter magasságról zuhan le a roppant víztömeg, amelynek vastagsága 25—30 méter. A zuhatag fölött állandó párafelhő terjeng. Természetesen ezt a zuhatagot az amerikai élelmesség nem hagyja kihasználatlanul. „Szép-szép a természeti csoda — mondják a jenkik, — de az üzlet sem kútya.” A zuhatagot villamosáram fejlesztésére fogták be. A vizezőt többmillió lőerőre becsülik és eddig már körülbelül másfélmillió lőerőjű áramot fejlesztenek vele. Az áramfejlesztők további kiépítés, folyamatban van. A Niagara környékén és különösen a mintegy 150.000 lakosú Niagara Falls városban óriási fejlesztők vannak. Főképpen elektrokémiai ipartelek használják fel az áramot és carbondumot, chlormész, alumíniumot, foszforsztb. gyártanak. Ezenkívül persze a környező városokat — többek között az 1.200.000 lakosú Bufallót is — ellátják villamosárammal.

— Életem egyik legcsodálatosabb élménye volt a Niagara látványa. Niagara Fallsból Bufallóba mentünk. Erről a városról nem sokat mondhatok. Noha hatalmas felhőkarcolók emelkednek a városban, nem tartozik a legrendesebb és a legszebb helyek közé. Itt már meglehetősen szegénység is tapasztalható. Igen: mert Bufalló közel van az óceánhoz és Newyork után egyik főlerakódó helye az európai kivándorlók-nak.

A továbbiakról azonban majd legközelebb essék szó.

(A. I.)

## Apróhirdetések

**APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK:** Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portóztott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelensre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

**VILLANYONDOLALÁS** külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

### ADÁS-VÉTEL

**ARANYFOGAKAT,** ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Caj. Regele Ferdinand 114. (T2683)

**MAKULATURA,** újságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

**INGYEN** nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készféhérműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

**ÓCSKARUHÁKAT,** télikabátokat, felémelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (5632)

**VADÁSZ** „Uhu” bagoly, dresszrozott német vizsla, egy „Hamau” kvarclámpa eladó. Érdeklődni: Str. Samuil Micu 1., ügyvédi irodában Szócsné. (2800)

**ÓCSKARUHÁKAT,** télikabátokat veszek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (5582)

**ELADÓ** 150 drb. kiváló minőségű juh. Cím a kiadóban. (5609)

**VIZMENTES** ponyva 5x6 prima minőségű, eladó. Str. Măloasă 19. Sámuel. (5659)

**FORGALMAS** kocsmát átdó. Cím a kiadóban. (5670)

**RÉGI olajfestményeket,** rézkarcokat vásárolok. Singer Nándor könyvkereskedés, Satu-Mare, Str. Lucaci 8. Telefon 113 és 114. (V T 2825)

**ELADÓ** ebédli, háló és egyéb háztartási felszerelések. Cím a kiadóban. (5530)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

## „POPULAR”-ban

vásárolhat.  
Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

9000 lejtől modern dióhálók, kombinált szekrények 6500 lejtől díofaszínű háló, félháló és konyha berendezés sürgősen eladók. Cal. Victoriei 25. Asztalosnál. (5618)

**SINGER** cylinder olcsón eladó Balogh bőrkészletben, P. M. Viteazul 20. (5716)

**EGY** mély gyermekkosci eladó. Strada Petru Rares 5. (5725)

**VENNÉK** nagyobb oszlopkályhát. Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (5728)

**KÖZPONTBAN** levő megélhetést biztosító üzlet elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. (5729)

**KIMONDOTTAN** mesterhegedű eladó, ugyanott ablakok, bontásból téglá eladó. Str. Livezii 6. (5730)

**HASZNÁLATRA,** esetleg megvételre keresek egy nagy mázsát. Str. Cicio Pop 133. Faraktár. (5732)

**EBÉDLŐASZTAL** 12 személyes, alig használt, eladó. Balázs asztalos, Cal. Marechal Foch 48. (5737)

**JÓÁLLAPOTBAN** levő szövőszéket keresek megvételre. Címeket a kiadóba „Olcsón” jellegre. (5738)

**ELADÓ** rádió 3 plusz 1. Str. Closca 11. szám. (5742)

**FŐZŐKÁLYHA** rézüsttel kitűnő karban eladó. Langfeld, Str. Stroescu 2. (5745)

**KÁLYHÁT,** használt, Dánielt vennék. Telefon: 36-02. (2831)

**HARISNYAKÖTŐGÉPEK** és **HARMONIUM** jókarban eladók. Str. Clemenceau 5-a. házmesternél. (5789)

**ELADÓ** komplett diófa háló berendezés. Cal. Reg. Ferdinand 87. (5783)

**SÖTÉTSZÜRKE** zakó, szürke nadrág íróasztal, tükör, ebédlőberendezés, női ruha eladó. Str. Dorobanților 36. Apart. 4. (5791)

**ELADÓ** egy oszlopkályha, egy ágy, székek. Str. Cipariu 3. (5783)

**JÓKIVITELŰ** modern diótelehálók, kombinált szekrények, rókamien, szalonasztalok sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. asztalos. (5753)

**TRAKTORT** keresek bérbe szénaprés hajtásra. Dr. Bulbuc, Str. Xenopol 2. (5756)

**EGY** háló és egy női varrógép sürgősen eladó. Str. Crisan 2. (5758)

**EGY** fehér gyermekágy olcsón eladó. Str. N. Filipescu 13. (5759)

**FESTETT** háló eladó. Str. Timbalei 8. (5761)

**HASZNÁLT** butorok más üzleti, háztartási holmik olcsón eladók. Sigmondné, Str. Matei 5. Ovárban. (5771)

**MODERN** konyhaberendezés nagyon olcsón eladó. Str. Reg. Maria 24. asztalosműhely. (5774)

**ELADÓ** vadonatúj vörösróka boa. Str. Jorga 2. Krasznainál. (5777)

**JÓKARBAN** lévő 4 hengeres, csukott Chevrolet olcsón eladó. „Kiing” cég. Cal. Reg. Ferdinand 10. (5751)

### INGATLAN

**ELADÓ HÁZAK:** Jorga-uccában több-lakásos, üzletes masszív ház egymillió 200 ezer, Gh. Tamas uccában 3 szoba, konyha és egy szoba fürdőszobával, üveges veranda, teljesen jókarban azonnal beköltözhető, 550.000 lej. Fántánelei-uton 2x3 szoba, konyha 800.000 lej. Romulus-uccában sarokház 3 üzemhelyiséggel, 3 lakrészszel 6000 lej havi jövedelemmel 450.000 lej. —

Strambă-uccában 2 szoba, konyha és 2x1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel, nagy fronttal két uccára 200.000 lej. Regele Carol II. uto 1700 négyzetméter területű 2 uccai fronttal, 3 szoba, konyhás modern lakással, gyümölcsösökkel bíró ház 550 ezer lej. Chintaului uto 2 és fél hold kiterjedésű, parcellázásra alkalmas, egy modern 5 szobás, valamint 12 egyszobás házastelek 2 millió 200 ezer lejtért. Iuliu Măniu-uccában napos oldalon több lakással bíró 130.000 lej évi jövedelemmel, szép fronttal bíró emeletet megbíró ház egymillió 300 ezer lejtért. Szamosfalvi ország-uton a várostól nem messze, 278 négyyszögöl kiterjedésű gyümölcsös egy szép új szobával 180 ezer lejtért. Értekezni Str. Regele Carol II. 13. szám alatt. I. emelet, apartament 12. alatti irodában, délután 5—8-ig. (2789)

**ELADÓ** ház hely Colonía Someser Str. Olteului Hajdu. (5586)

**ELADÓ** telek egy szoba, konyha, speiz szamosfalvi országút mellett. Érdeklődni szembe a szoborral, Jakabnál. Colonía Băii. (5734)

**ELADÓ:** a klinika mellett régi jövedelmező ház, 3 szoba, konyha, 2x1 szoba, konyha és 2x1 szoba, évi jövedelem 48.000 380 ezer lejtért. Str. Mico, régi ház 3x1 szoba, konyha 800 nm. telek 500 ezer lej. Str. Fántánelei-uton villa, 3 szoba, komfort, 1 szoba, konyha, garázs, 1000 nm. kert 720 ezer lej. A Grigorescu elején 2018 nm telek, 2 szoba, konyha és 1 szoba, konyha 800 ezer lejtért. Erd.: Biroul Increderea. P. Unirii 18. Telefon: 23-32. (5786)

**ELADÓ** Str. Oăsanu mellett 2 szoba, konyha, kert 150 ezer lej. Str. Reg. Carol II. környékén 1 szoba, konyha, 3x1 szoba 18x75 m. nagyságú telekkel 180 ezer lej, ebből átvethető 20 ezer bankteher. — Vasúthoz közel tulsó részén szép, új házastelek két szobával 190 ezer lej. — Str. A. Muresan környékén 2 szoba, konyha, fürdőszoba, külön 1 szoba, konyha 380 ezer lej. — Belváros mellékhelyiségekkel, tőkebe-fektetés céljából igen alkalmas, apró lakásokból álló házastelek 14 ezer lej havi jövedelemmel 650 ezer lej. — 300, 500, 600 750, 850 ezer lejes családi és jövedelmező bérházak előjegyezve. Értekezni: Gabányi megbízottnál, Str. Vrabilor 19. em. d. u. 4—6-ig. (5763)

**ELADÓ** Kolozsvárt a Donát-uton, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házzal, kamarákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fürdővel. Érdeklődni lehet dr. Asztalos Sándor ügyvédnél, Cluj—Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

**KERESEK** megvételre belvárosban jövedelmező bérházat 1.300.000 lejig. Cím a kiadóban. (5790)

**HÁZAT** keresek megvételre belvárosban, vagy közelében. Ajánlatokat 300 ezer lej” jellegre kérek. (5754)

### ÁLLÁST KERES

**ÜNÁLLÓAN** főznitudo szakácsnő bejárna jobb házba, esetleg vendéglőbe. Címeket „Jobb ház” jellegre. (5760)

**JÓÉRZÉSŰ** nő gondozásába venne fent járó, vagy fekvő beteget. Str. Amung 22. 2. átl. (5792)

**KÖNYVELŐ** adó és betegsegélyző ügyekben jártas, délutáni órákra adminisztrációs munkát, vagy órákonyvelést vállalna. Cím a kiadóban. (5736)

**FIATALEMBER** 5000 lej garanciával 15-ére házmesteri, csaposi, vagy bármilyen állást keres jó bizonyítványokkal. Cím a kiadóban. (5708)

### ÁLLÁST KAPHAT

**ÜGYES** tanult varrodába felveszek. Cím a kiadóban. (T2822)

**VARRÓGÉPPEL** rendelkező munkások tömegmunkára felvételnek. Str. Cotita 9. Csizsérné. (5613)

**PIKOLÓKAT,** lehetőleg 4 középiskolát végzeteket felveszünk. Lucullus étterem. P. Unirii 31. (5616)

**MOLNÁRT** keresek azonnali felvételre. Egy fazaggenerátor eladó. Moara Petean Feleac, jud. Cluj. (5660)

**KIFUTÓFIU** azonnalra fűszerüzletbe felvétetik. Fejér, Cal. Reg. Ferdinand 100. (5712)

**KIFUTÓLEÁNYT** azonnal felvesz Rudolf Mosse. C. M. Foch 4. (5707)

**SZABÓSEGÉDET** keresek. Stern, Cal. Marechal Foch 10. (5727)

**URISZABÓSAHOZ** kézimunkás felvétel. Ugyanitt kis szoba kiadó. Str. Petru Maior 7. sz. (5731)

**ROMÁNUL** és magyarul jól beszélő fiatal fűszerkereskedősegédet felveszünk. Cím a kiadóban. (5747)

**CIPÉSZSEGÉD** állandó munkát kaphat. Zicre is adok. Str. Vrabilor 19. Apart. 24. (5787)

**GYERMEKSZERTŐ** mindenek azonnali belépésre felvétetik. Str. Mico 13. (5782)

**EGY** bejárónőt, vagy leánykát keresek a délelőtti órákra. Str. Coroian 9. (5766)

**KIFUTÓFIU** felvétetik. Grünfeld szűcs, Cal. Reg. Ferdinand 13. (5767)

**ÜNÁLLÓ** segédleányt felveszek. Saion Löwy, Str. Bob 13. (5770)

**KIS** gyermek mellé délutánra megbízható kisegítőt keresek. Str. Dragalina 25. (5775)

### KÜLÖNFÉLÉK

**CFR Mandat de transport** birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik befájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Baritiu 28-a Rodna Veche állomásról. (2801)

**BODEGA** kiadó, esetleg kaucióval üzlet vezetői alkalmazások Goldner, Cal. Regele Ferdinand 139. (5726)

**PIANINOT** vagy rövid zongorát bérbe vennék. Cal. Marechal Foch 103. Apartament 4. (5733)

**BICIKLI** találtatott Cal. Traian 34., üzlet előtt. Igazolt tulajdonoosa az üzletben átvetheti. (5741)

**TALÁLTATOTT** 6 liba, Tulajdonosa átvetheti. Str. Calvin 7. Talkácsnál. (5762)

**HA** kályháját kibérelteti, fél fával főz 30 lejtől 50 lejtig készíti Baritz Dénes, Str. Prof. Marinescu 44. (5779)

**ELVESZETT** kedd este a Memorandului uto egy szemüveg. Kérem a szives megtalálóját jutalom ellenében a Novába leadni. (5780)

### OKTATÁS

**KÖNYVELESI TANFOLYAM** Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

**ANGOL** nyelvtanítás könnyed módszerrel. Cím Király könyvtárban, P. Unirii 15. szám. (5746)

**SZABÁSZATI** kurzus a Löwy szalonban. Str. Bob 13. (5769)

### KIADÓ LAKÁS

**SZUTERIN** szoba világos, magas, konyhakemencével, vízkagylóval, éleskamrával november 1-ére kiadó. Str. Florilor 1-a. (2828)

**GARZON** lakások teljes komforttal új házban november 1-ére kiadók. Str. Florilor 1-a. (2827)

**KÜLÖNBEJÁRATU,** parkettes, féregmentes, butorozott szoba, fürdőszobával, esetleg teljes ellátással is kiadó. Cím a kiadóban. (5755)

**HÁROM** szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. (2835)

**KIADÓ** november 1-ére 3 szobás modern földszinti lakás. Str. Elisabeta 51. Értekezni ugyanott emeleten. (5198)

**ÜZEMNEK,** raktárnak, egyesületnek nagy kiterjedésű világos helyiségek belterületen kiadók. Str. Anton Pan 6. (5577)

**2 SZOBÁS** komfortos lakás Str. Baron L. Pop 2. szám alatti új házban november 1-ére kiadó. (5582)

**2 SZOBÁS** konyhás és 1 szobás, konyhás lakás kiadó. Cal. Marechal Foch 113. (5584)

**KOMFORTOS** garzon lakás a Str. Baron L. Pop 13. szám alatt november 1-ére kiadó. (5583)

**KIADÓ** két szoba, konyha mellékhelyiségekkel 1200 lej. Str. Subdeal 24. Sörgyár mellett. (5589)

**EGÉSZSEGES** ház, 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Strada Tache Ionescu 75. (5594)

**KIADÓ** november 1-ére 2 szép szoba fürdőszoba, veranda, amely konyhának is használható. Str. Andrei Muresan 25. Garcon lakásnak kitűnő. (5333)

**KIADÓ** egyszobás lakás mellékhelyiségekkel központi fűtéssel. Str. Regina Maria 46. (5656)

**GARCONIERA** november 1-ére kiadó. Str. Barițiu 22. (5305)

**2 SZOBA,** konyha, speiz, pince és istálló kiadó. Str. Axente Sever 35. (5417)

**KIADÓ** november 1-re modern 2 szoba, hallos, komfortos lakás. Érdeklődni délután 2—4 között: Wolf, Str. Filipescu 1. (5615)

**KIADÓ** üzlethelyiség. Str. Reg. Maria 44. szám. (5655)

**KETTŐ** szoba, konyha, elő- és fürdőszoba lakás kertes házban (Str. Gojdu 21.) november 1-ére kiadó. Érdeklődni lehet az autóbusszállomás büféjében is, vagy telefonon 22-03 és 21-35. alatt. (5669)

**1700** lejtért butorozott szoba teljes ellátással. Str. Grigorescu 15. (5793)

**KIADÓ** szoba, konyha, speiz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

**LAKÓTÁRSNÖT** keresek. Str. Avram Iancu 25. (5704)

**SZOBA,** konyha, speiz kertes házban 15-re kiadó. Str. Uzina Electrică 13. (5705)

**KIADÓ** modern szoba, konyha, megtekinthető 2 órától Str. Hasdeu 95-a. (5735)

**KIADÓ** november 1-ére egy villa 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel Grecianu-ucca 16. szám. Értekezni Str. Sincai 16. sz. I. em. 3. Oprisné. vagy Str. Grecianu 6. szám, Lászlónénál. (5739)

**KÜLÖN** telken (Str. Miron Costin 8.) 2 szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda összes mellékhelyiségekkel, kettő november 1-ére kiadó. Tulajdonos: Str. Masiniștilor 12. (5740)

**ELEGÁNS** butorozott szoba központban kiadó. Str. Memorandului 7. (5743)

**1 SZOBA,** előszoba, fürdőszobás lakások kiadók azonnalra modern új villában. Str. Bis. Ort. Rom. 17. (5744)

**SZÉPEN** butorozott szoba különbejáratú egy személynek kiadó. Cal. Traian 10. szám. (5749)

**2 SZOBA,** konyha, speiz november 1-re kiadó. Str. Francisc David 16. (5750)

**KÉT szoba,** konyhás összkomfortos lakás azonnal kiadó. Str. Elisabeta 14. sz. (5724)

**KIADÓ** november 1-re 2 szoba, konyha, fürdőszoba, Str. Aviator Suciu 7. (5781)

**URINÓ** lakótársnőt keres fiatal özevgy. Str. Suciu 8. Avram Iancu 48. mellett. (5752)

**EGY** szoba, konyha, fürdőszoba, belvárosban kiadó november 1-ére. Ért.: Str. Memorandului 3. Pop. (2830)

**KIADÓ** cserépkályhás üres uccai szoba Str. Hasdeu 11. (5784)

**KIADÓ** 2 különbejáratú butorozott szoba Str. Regalá 24. alatt és 1 butorozott szoba. Str. Văcărescu 3. Érdeklődni ugyanott. (5757)

**KETTŐSZOBÁS,** konyhás, parkettes lakás november 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. (2829)

**KIADÓ** elsejére 1 szoba, konyha, fürdőszoba, komfortos lakás gyermektelen házaspárnak. Str. Rudeanu 1-b. (2828)

**IULIU** Maniu 15. alatt 1 szoba, konyha és 1 szoba, fürdőszoba kiadó. (5765)

**BELVÁROSBAN** külön telken 3 szobás kertes családi ház kiadó. Teljes komfort. Cím a kiadóban. (5784)

**KÉT szobás,** fürdőszobás, parkettes, most renovált napos lakás kiadó. Str. Căii Ferate 7. alatt. Értekezni 11—12 és fél 4—fél 5 között helyszínen. (5768)

**KÜLÖNBEJÁRATU,** elegáns butorozott szoba vízkagylós mosdóval kiadó. Str. N. Iorga 5. em. ajtó 13. (5773)

**ÜZLEHELYISÉG** kiadó azonnalra. Str. Gh. Barițiu 8. (5776)

**KIADÓ** külön telek. Str. Vasile Lupu 17. Ért.: Str. Iorga 2. Krasznainál. (5776)

**KÉT** szobás, összkomfortos, napos, kerti belvárosi csendes emeleti villalakás gyermektelen házaspárnak kiadó. Str. Calvin 1-a. (5779)

### LAKÁST KERES

**KERESEK** azonnal központban 2 modern szobát mellékhelyiségekkel, földszinten, vagy első emelten. Sturm, Piața Mihai Viteazul 7. (5598)

**KERESEK** egy, esetleg két szobás komfortos lakást. „Állomástól Vashidig” jellegre. (5650)

# Hirek

NAPJÁR. 1939. Október 13. Péntek.  
Róm. kat.: Ede kir. Prot.: Kálmán.  
Ort.: Sf. Tarach. Izr.: 30 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:  
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre  
150, egy hónapra 50 lej.

## JOESTETI

### KÜLÖMBSEG

I. Férfj: Én úgy olvasok a feleségem  
lelkéből, mint egy könyvből.  
II. Férfj: Igen, igen, csak nem lehet  
úgy odavágni, mint egy könyvet...

### A JOBBKÉZ

Atya: (Az üzlet cégjegyzőjének, ahol  
a fia-inas) — Ön a fiának egy pontot  
adott... én ezt nem tudom... ezt leg-  
feljebb a főnök teheti.

Cégjegyző: — De uram, én vagyok a  
főnök ur jobbkeze...

— Ügyeleti gyógyszerárak. Folyó  
évi október 7-én, szombaton reggeltől  
október 14-ig, szombaton reggelig a kö-  
vetkező gyógyszerárak teljesítenek éj-  
jeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apos-  
tol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Ma-  
rechal Foch-ut; Holicska, Motilor-ut.

— Elsőrendű közszükségleti cikkek-  
hez, bejelentő úrlapok és árjegyzék be-  
szerezetők. Boros papirkereskedé-  
sében.

### MEGNYILT

## az „Elysée”

— Az Orpheus műkedvelőtársaság  
előadása. Október 22-én kerül színre  
Kovács Zoltán művészi rendezésében a  
kolozsvári román kath. főgimnázium dísz-  
termében. Jókai Mór: „Arany ember”, e,  
amelynek szerepeit az Orpheus műked-  
velőtársaság művészei játsszák. Az elő-  
adás iránt nagy érdeklődés nyilvánul  
meg, mert az örök mesemondó legszebb  
darabját láthatja és hallhatja a közön-  
ség. Az Orpheus műkedvelőtársaság  
játékony célt is kíván a darab előadá-  
sával teljesíteni, mert a jövedelem 50  
százalékát a józseffalvi tüzkárosultak  
javára adja.

— Szigorúan ellenőrzik a gyógyszer-  
tárak, drogériák és laboratóriumok tu-  
lajdonosainak román állampolgárságát  
Bukarestből jelenti a Rador: A köz-  
egészségügyi minisztérium bizottságot  
nevezett ki, amelynek tagjai Constanti-  
nescu ügyvéd, dr. Mircea Bruteanu,  
az orvosi osztály igazgatója és Jonescu  
gyógyszerész. Ennek a bizottságnak a  
hatáskörébe tartozik annak ellenőrzése,  
hogy a gyógyszertárak, drogériák, a  
laboratóriumok, az orvosi gyógyszerek  
raktárainak és a szakmai cégeknek  
képviseleji eleget tettek-e annak a tör-  
vényben előírt kötelezettségüknek,  
hogy bemutassák román állampolgársá-  
gukat igazoló okmányukat.

— NAGY RÉSZVÉTELE MELLETT TE-  
METTÉK EL GHEORGHE MIHAIL  
ZAMFIRESCUT, A FIATALON EL-  
HUNYT ROMÁN IRÓT. Bukarestből  
jelenti a Rador: Általános és mély  
részvétel mellett temették el a fiatalon  
elhunyt Gheorghe Mihail Zamfirescu  
író. A temetésen megjelent Sadoveanu  
kultuszminiszteri államtitkár, Camil  
Petrescu, a Nemzeti Színházak vezér-  
igazgatója is. Sadoveanu, Radu Adrian  
Maniu és Camil Petrescu méltatták  
emlékbeszédekben az elhunyt kiváló  
író érdemeit.

— Műkedvelő-előadás Józseffalvára.  
A kolozsvári „Thália” dal-, zene- és  
műkedvelő egyesület színre hozza f.  
hő 15-én este 8 órai kezdettel a római  
katholikus gimnázium dísztermében  
Fáy Ilona és Ujházi György 3. felvoná-  
sos „Csók a pusztán” című bohózatát.  
Az előadás jövedelmét a józseffalvi  
tüzkárosultak segélyezésére fordítják.

## A Zsimberi zombori szépasszony páratlan sikere

Az egész város arról a hatalmas sikerről beszél, amelyet Erdélyi Mihály  
legújabb operettje, a Zsimberi Zombori szépasszony arat minden este a  
színházban. Bátran el lehet mondani, hogy ez a remek, szép kiállítás, jó-  
kedvű, melódikus zenéjű operett, amelyet a szereplők rendkívül kedvvel ját-  
szanak „zajos” sikert aratott.

Vasárnap estig bezárólag és vasárnap délután hatkor is a Zsimberi  
Zombori szépasszony szerepel a műsoron.

### A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök d. u. 5: Dériné ifiasszony. (Ol-  
csó helyárrakkal először.)  
Este fél 9: Zsimberi Zombori szépass-  
zony. (Nyolcadszor.)  
Péntek este fél 9: Zsimberi Zombori  
szépasszony. (Kilencedszer.)  
Szombat este 9: Zsimberi Zombori szépass-  
zony. (Tizedszer.)  
Vasárnap d. u. 3: Julia. (Köszegi Manyi  
vendégfellépése, olcsó helyárrakkal.)  
Délután 6: Zsimberi Zombori szépass-  
zony. (Tizenegedszer.)  
Este 9: Zsimberi Zombori szépasszony.  
(Tizenkettedszer.)

## Mozi

SELECT MOZGÓ: A kaukázusi brigád.  
(La brigade sauvage). Az idény leg-  
szebb filmje Marcel L'Herbier kiváló  
rendezésében. A filmben szereplő  
Doni kozákok énekkara valóságos ze-  
neli élményt nyújt. Fősz.: Charles  
Vanel, Lisette Lavin, Roger Duchesne,  
Vera Korene, Troubetzky herceg. Mű-  
soron kívül Armand Calinescu minisz-  
terelnök temetése.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy szenzáció-  
ja: Wallace Beery és Mickey Rooney  
legnagyobb sikerű filmje: Az örök csa-  
vargó. Mindenki filmje, amit minden  
érző embernek látni kell. A tolongás  
elkerülése végett számozott jegyélő-  
vétel. Telefon: 57-05.

CAPITOL MOZGÓ: Emigránsok. A legha-  
talmasabb szovjet világfilm. Az üldö-  
zött népek szenvedése és öröme. Fősz.:  
Zuskin, I. Blumenthal Tamarina és  
Karev. Zenéje: Dunaewskytől. E film  
re a kedvezményes jegyek nem érvé-  
nyesek.

RIO MOZGÓ: 3, 6 és 9: Két sláger egy  
helyén. I. Antonio Adverso. Monument-  
ális filmstájer. Fősz.: Frederich  
March és Olivia de Havilland. II. Az  
ördög légioja. Izgalmas cow-boy drá-  
ma. Fősz.: Dick Foran. III. Híradó.  
Köv. műsorunk: I. Uraganul. II. 100  
férfit egy nő. Fősz.: Deanna Durbin.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla mű-  
sor. I. Hetedik menyország. Simone  
Simon megindító filmje. II. A fegyenc-  
titka. Izgalmas kalandfilm. Fősz.:  
Victor Mc. Laglen. Műsoron kívül  
Calinescu Armand miniszterelnök te-  
metése.

### RIO MOZGÓ

Rendkívüli előadás. Csak két napig, kedden és szerdán. Előadások 3, 6 és 9  
órákor.

### I. A házasság titka

Nagy tudományos szexuális film. Dr. Wan de Welde orvosi előadásai nyomán.  
Kit vegyen feleségül a férfi. Miért hidegül el a férfi a nőtől. stb. stb. Fősz.:  
Olga Tchechova és Teodor Loos.

### II. A szerelmes város

Fősz.: Jean Kiepara. Csütörtökön jön: Antonio Adverso. II. Az ördög légioja  
Dick Foran-nal.

## A népkisebbségi újságírók köszönete dr. Bornemisa polgármesternek Fratta Géza méltó eltemetéseért

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Kolozsvár  
városi közigazgatási ügyosztálya  
39058—1939. szám alatt az alábbi vég-  
zést adta ki:

Tárgy: Végh József és Karádi Nagy  
Női fehérműködő nagy választék-

## ban az „Elysée”-be

Lajos, a Népkisebbségi Újságírók Egyesü-  
lete kolozsvári csoportjának elnöke és  
titkára kéri, hogy Fratta Géza elhunyt  
színművészt a város költségén a I. B. 345.  
számú családi sírba temessék el a közte-  
metőben.

Mi, Kolozsvár város polgármestere  
tekintettel az előző kérésre:  
Tekintettel a népjóléti hivatal 38798—  
1939. szám alatt beiktatott 684—1939.  
számú jelentésére, mely megállapítja,  
hogy az elhunyt Fratta Géza senkije  
sem volt és semmiféle megélhetési lehe-  
tősége sem volt, a hajléktalan embert a  
város uccáján találták és onnan szállították  
a tarcsai szegénykórházba, ahol  
kiszáradt.

Tekintettel a köztemető hivatalnak  
466—1939. számú értesítésére, amely  
megállapítja, hogy az I. B. 345. számú  
sírba temették el 1918-ban Fratta Gé-  
zát, az elhunyt édesapját és hogy ezt a  
sírhelyet 1928-ban visszavásárolta özv.  
Simon Sándorné, aki időközben elhunyt.  
Tekintettel a Fratta Géza ismerősei  
által adott nyilatkozatra, amelyből ki-  
tűnik, hogy özv. Simon Sándorné az el-  
hunyt nagyszülője volt, tehát az I. B.

— A Székely Alkalmazottak Társa-  
sága intézményesen foglalkozik a szé-  
kely leányok és legények díjmentes el-  
helyezésével és egyben ellenőrzési jog-  
got gyakorol a munkaadók és az alkalm-  
zottak jogviszonya felett. Kérjük az  
érdeklődőket, forduljanak bizalommal  
a Társaság irodájához Str. I. Rațiu Nr.  
6, Jorga-ucca sarok. Hivatalos órák este  
7—9 óráig, elseje és 15-ike előtti  
15-én egész nap. A vezetőség.

345. számú sírhely az elhunyt családi  
sírja.

A községi illetékekről szóló szabály-  
zat 80. szakasza értelmében

Elhatározzuk:

Helyt adunk és jóváhagyjuk Fratta  
Géza volt színművész eltemetését igény-  
lő kérést, a temetési szertartást, a ko-  
porsó és a sír megadásának, valamint a  
harmadosztályú kápolna használatának  
költsége a városi tanácsot terheli.

Jóváhagyjuk egyúttal, hogy az  
elhunytat az I. B. 345. számú sírba te-  
messék el.

Kolozsvár 1939. október 4.  
Dr. BORNEMISA, polgármester.  
Dr. V. POP, főjegyző.

A Romániai Népkisebbségi Újságírók  
Egyesülete nyilvánosan is őszinte kö-  
szönetet tolmácsolja dr. Bornemisa  
Sebastiannak, Kolozsvár város polgár-  
mesterének, mély emberi érzést tanu-  
sító határozatáért, amellyel megkímél-  
te, hogy az elhunyt magyar színmű-  
vészt és volt katonatisztet, hogy a tel-  
jesen elhagyott, szegények közös  
sírhelyébe temessék. Lehetővé tette, hogy  
Fratta Géza szülei és nagyszülei  
közösen a családi sírban emeljen ki az  
élet fáradalmait és emberhez méltó  
végtisztességben legyen része.

## „Elysée”-ben

te, hogy az elhunyt magyar színmű-  
vészt és volt katonatisztet, hogy a tel-  
jesen elhagyott, szegények közös  
sírhelyébe temessék. Lehetővé tette, hogy  
Fratta Géza szülei és nagyszülei  
közösen a családi sírban emeljen ki az  
élet fáradalmait és emberhez méltó  
végtisztességben legyen része.

— Szüreti bál a kolozsvári Kolping  
Legényegyletben. A kolozsvári Kolping  
Legényegylet október 21-én, szomba-  
ton este 9 órai kezdettel rendezi meg  
hagyományos szüreti bálját a Legény-  
egylet Str. Baron L. Pop 3. szám alatti  
helyiségében. A hagyományos szüreti  
bált 12 pár előtáncos nyitja meg. Már  
ez a tánc is megérdemli, hogy ezt a  
bált megtekintsük s azon részt ve-  
gyünk. Csőszlegények és csőszleányok  
egész serege ügyel fel, hogy szálloló-  
pás ne történjék.

## A Társadalombiztosító Igazgatóságának felhívása

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári  
betegsegélyző pénztár igazgatósága az  
alábbi felhívás közlésére kéri fel la-  
pukat:

### FELHÍVÁS A KÖZÖNSÉGHEZ!

A társadalombiztosító ellenőrző kö-  
zegei azt a sajnálatos tényt állapították  
meg ellenőrző körútjaik alkalmával,  
hogy főleg a társadalom felső rétegei-  
hez tartozó munkaadók, akik háztartási  
alkalmazottakat foglalkoztatnak, elha-  
nyagolják azoknak a biztosítóba való be-  
jelentését és könyveikbe nem rásztá-  
ják be a kötelező biztosítás következté-  
ben szükséges bélyegeket. Eltekintve  
attól, hogy ezzel büntetendő cselek-  
ményt követnek el, erkölcsileg vétkez-  
nek kijátszva a Társadalombiztosítás  
emberbaráti alapokra épített intézmé-  
nyét, mert ezeket a személyeket meg-  
fosztják a törvény alkotta jogok élvezé-  
sétől, amelyeket betegség, baleset és  
rokkantság esetében nyújthat.

Felhívjuk a figyelmét mindazoknak,  
akik rendszeres heti járulékaikat pontosan  
fizetik, hogy ezzel megbetegedésük ese-  
tében joguk van orvosi gondozásra,  
gyógy- és kórházi, kórházi és szan-  
atóriumi kezelésre, szülészeti és szü-  
lésznői segélyekre, rokkantság, öreg-  
ség és baleset esetében pedig a törvény  
szabta nyugdíjra.

Jóakarattal figyelmeztetjük azon  
munkaadókat, akik eddig háztartási al-  
kalmazottaik biztosítását elhanyagol-  
ták, hogy annak a legrövidebb időn be-  
lül eleget tegyenek, ezzel nagy szolgál-  
latot tesznek az emberiség követel-  
ményeinek, mert megadják a lehetősé-  
get, hogy alkalmazottaik munkaképte-  
lenségük esetén nem maradnak telje-  
sen támasz nélkül.

— Vádat emeltek a fővárosi fűszer-  
és gyarmatárüzelmet megkárosító ellen.  
Bukarestből jelenti a Rador: Az ilfői  
törvényszék ügyészsége vádat emelt  
Traian Nicoara-Vilson ellen, aki a fő-  
városi Oprescu-féle fűszer- és gyarmat-  
áru nagykereskedés üzemeltetője volt  
és akit azzal gyanúsítanak, hogy Iacob  
Nusté nevű és több más büntetésével  
összejátszva, nagy összeggel károsítot-  
ta meg az üzletet. A csalásokat oly  
módon követték el, hogy az üzletvezető  
büntetése mint vevők jelentek meg a  
cégnél, értékes árukat vásároltak, vi-  
szont a fizetésnél az üzletvezető csak  
jelentéktelen összegeket fizetett a fizetési  
blokkot állított ki részükre.

— Magyar nótá-est Sepsiszentgyörgyön.  
A kolozsvári székhellyel működő „Kékne-  
felejt” Erdélyi Magyar Dalirodalmi Tá-  
rsaság e hó 14-én, szombaton este a sepsi-  
szentgyörgyi Astra-mozgó hatalmas szín-  
háztermében előadást rendez. Az es-  
télyen erdélyi magyar nótaszerzők műveit  
fogják bemutatni, a város és megye leg-  
kiválóbb műkedvelőinek közreműködésé-  
vel. Az estély részletes műsora a követ-  
kező: 1. Királyhimnusz, előadja a sepsi-  
szentgyörgyi Magyar Dalárda, vezényel  
Ferenc Jenő karnagy. 2. Bevezető beszé-  
det tart dr. Horváth Miklós, a dalárda el-  
nöke. 3. Székely nótákat énekel a dalár-  
da. 4. Reményik verseket szaval Vajda  
Gáspár ref. lelkész. 5. Dr. Lengyel Emil a  
csiki „Danibá” saját tréfáiból ad elő. 6.  
Bánffy-dalokat énekel Longhy Blanka. 7.  
Dr. Barabás Béla, Lőrincz Viola, Kiss Já-  
nos, Koródi Ferenc, Farkas Katica, Köl-  
cse Dávid, Kassay Pici, Fodor Böske, Ka-  
rácsy Margit, az alábbi nótaszerzők, il-  
letve szövegírók műveit adják elő Farkas  
Nándi és cigányzenekara kíséretével: dr.  
Albisi József, B. Adorján Jenő, Balázs  
Béla, Csib Lajos, dr. Dávid István,  
Dobrai Kálmán, Dudra Béla, dr. Gaál  
Vételekötelezettség nélkül tekintse meg  
raktárunkat.

## „ELYSÉE”

CLUJ, Reg. Ferdinand 12. Gólya áruhá-  
zal szemben.

Alajos, Gajzágó Nusi, György Sándor, Hin-  
tós László, Imrédy Géza, Incze János, Ko-  
ródi Ferenc, Kovács János, Máthé Árpád,  
Molnár János, R. Kozma Ida, R. Sárossy  
Margit, dr. Simon Ferenc, Szittya Hor-  
váth Lajos, Szotyori Nagy Endre, Zöld  
Zoltán. A szerzők közül többen meg fog-  
nak jelenni az estélyen. Az egyesület ve-  
zetőségét dr. Dávid István elnök, Sz.  
Nagy Endre főtájtár és Hadházy Béla fő-  
pénztáros fogják képviselni. A sikeresnek  
ígérkező dalosünnep iránt, amelynek fő-  
rendezője Koródi Ferenc sepsiszentgyör-  
gi nótaszerző, nagy az érdeklődés.

## Nusznapi szabadságot kapnak a fegyvergyakorlatra behívottak

(BUCURESTI.) (Rador.) A nemzetvédelmi minisztérium rendelete alapján a fegyvergyakorlatra összpontosítottak eredetileg 10 napra tervezett szabadságát 20 napra emelték fel.

## Sulyos autógázolás történt a Manasturului-úton

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Sulyos kiemeneteli gázolás, illetve szerencsétlenség történt ma a kora délelőtti órákban. A kolozsvári 590. rendszámú autóbussz, amelyet Dezsér Béla sofőr vezetett, a Campului-ucca és a Manasturului-ut kereszteződésénél elgázolta Cristorean Emil 5 éves kis gyermekét. A gázolás következtében a szerencsétlen gyermek olyan sulyos belső és külső sérüléseket szenvedett, hogy orvosi megállapítás szerint kevés remény van életbenmaradásához. A gépkocsivezetőt a VI. kerületi rendőrség őrizetbe vette. Kihallgatása folyamatban van és annak befejezése után valószínűleg letartóztatják, mert állítólag a végzetes szerencsétlenséget az ő vigyázatlansága idézte elő.

— JOGERŐRE EMELKEDETT DORNESCU ASSZONY, URLATEANU MÉRNÖK GYILKOSÁNAK ÍTÉLETE Bukarestből jelenti a Rador: A Legfőbb Semmitörvényszék elutasította Elisa Dornescu asszonynak a bukaresti bűnügyi tábla ítélete ellen benyújtott felfolyamodását. Az asszony — amint annak idején részletesen megírtuk — több revolverlövéllyel megölte Gh. Urlateanu mérnököt, volt barátját. A bűnügyi tábla ezért gyilkosságért 10 évi börtönbüntetésre ítélte. A felfolyamodás elutasításával az ítélet jogerőre emelkedett.

— Adományok. Köszönettel nyugtazzuk B-ne Gáll Pálné részére utiköltségre küldött adományát.

— Az összes fajta célnafélék, pamutok, perzsa felvető (halász fonal), szallagok, csipkék, női, férfi gombok, sálak, szvetterek és az összes rövidáru cikkek szolid árakban kaphatók Somes-áruház, főposta baloldalán.

— A VÁRMEGYEI PREFEKTUS OK A KÖZRENDÉSZETI MINISZTER-NÉL. Bukarestből jelenti a Rador: Gabriel Marinescu tábornok, közrendészeti miniszter tegnap beható tanácskozást folytatott a romániai vármegyék prefektusaival.

— Külföldi követek. Gafencu külügyminiszternél. Bucarestből jelenti a Rador: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap Fabritius német követet, Finnország követét, továbbá Pelle meghatalmazott minisztert, Románia Duna bizottsági képviselőjét fogadta kihallgatáson.

— Új sajtóattasé a belgrádi román követségen. Bucarestből jelenti a Rador: Constantin Miciorat, a kiváló román újságíró, a Timpul főmunkatársát a belgrádi román nagykövetséghez sajtóattaséknak nevezték ki.

— A szülei gondatlanság áldozata lett a 2 éves gyermek. Craiovából jelenti a Rador: A közeli Uria községben Virgil Toma 2 éves gyermekét szülei felügyelet nélkül hagyták a lakásban és eltávoztak. A kisgyermek kezébe mérget tartalmazó üveg került. A szerencsétlen gyermek ivott a méregből és borzalmas kínok között rövid idő múlva kiszenvedett. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

## Nyíltér\*)

ÉRTESÍTÉS

A Rudolf Mosse S. A. cluji fiókja (C. M. Foch 4. Telefon: 14-11.) értesíti t. ügyfeleit, hogy Frieder Arthur ur a mai napon a vállalat kötelékéből kilépett, s így a mai naptól kezdve a vállalat nevében üzletkötésre és pénzfelvétele csak Jakobi Ernőné jogosult.

Rudolf Mosse S. A. Cluj,  
Director: I. Sámuel.

\*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

## II. Károly király Öfelsége születése napján, október 16.-án nagyszabású Országőr ünnepségek lesznek

Bukarestből jelenti a Rador: Az Országőrszervezet főparancsnoksága elhatározta, hogy október 16.-án, hétfőn, az Országőrszervezet tagjai, úgy az iskolák növendékei, mint az iskolába már nem járó országőr ifjak, méltó módon ünnepeljék meg II. Károly király Öfelségének, Románia Legfőbb Országőrének születésnapját. Az országőrök ünnepélyét istentisztelet, illetve Te Deum vezeti be, majd ünnepi szónokok fogják méltatni a nap jelentőségét és II. Károly király Öfelségének uralkodói tevékenységét, aki a legragyogóbb példáját adta az ország és a nemzet javára kifejtett munkának és tevékenységnek. Egyidejűleg ismertetni és méltatni fogják azokat a jelentős, nagyfontosságú alkotásokat, amelyeket a nemzeti élet minden vonatkozásában már eddig is megvalósítottak. Az ünnepi méltató beszédek után a nap jelentőségének és méltóságának megfelelő színvonalas ünnepségek lesznek. Románia Legfőbb Országőrének születésnapja az országőrök milliós, az Országőrszervezet parancsnokai és az egész román nemzet részére kedvező alkalom lesz, hogy az ország egész népe méltó módon jutassa kifejezésre a lélek mélyén gyökerező szeretetét II. Károly király Öfelsége és rendíthetetlen bizalmát az ország jövője iránt.

## Állami és társadalmi segínyt kapnak a hadbavonultak szegény családtagjai

### A vármegyei prefekturák buza- és tengeri lisztet osztanak ki a családtagok között

(BUCURESTI.) (Rador.) Ottescu belügyminiszter felhívást intézett az összes tartományok királyi helytartóihoz, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a fegyvergyakorlatra behívottak családtagjainak megfelelő segélyezésére, különösen abban az esetben, ha ezek családjai szegénysorsuk. Erre a célra minden tartomány költségvetésében másfélmillió lejtől hárommillió lejtig terjedő külön segélyalap létesítendő. Abban az esetben, ha ennek az alaphoz a létesítésre nem állna megfelelő hitel rendelkezésre, úgy az egész költségvetés ennek megteremtése érdekében átdolgozandó. A vármegyei prefekturák a szegényebb sorsú hadbavonultak családtagjainak természetben 20 kg. lisztet és 40 kg. tengeri lisztet osztanak szét. Ezt a lisztmennyiséget a helyi

termelőktől veszik és a tartományi helytartóságok fizetik ki a vármegyei prefekturák előterjesztett számlái alapján. Viszont a prefekturák a lisztmennyiséget azonnal készpénzben fizetik ki. A belügyminiszter elrendelte azt is, hogy megfelelő mennyiségű gyalpajt vásároljanak, amelyet szétosztanak az ipariskolák tanulói között, hogy abból a hadsereg tagjai részére meleg harisnyát és lélekmelegítőt készítsenek. A belügyminisztérium a hadbavonultak családtagjainak segélyezésénél számít a jótékony és más intézmények megfelelő közreműködésére is. Az elkészített harisnyákat és lélekmelegítőket a tartományi katonai főparancsnokságnak adják át és ez gondoskodik majd szétosztásukról. Minden ilyen irányú kezdeményezést örömmel fogadnak és támogatnak.

## Falusi ember hulláját találták a nagy vasúti hid közelében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Végzetes kiemeneteli szerencsétlenség történt mára virradólag a nagy vasúti hid mellett a Szamos partján. Egy járókelő arra lett figyelmes reggel 5 óra tájban, hogy a Szamos partján, illetve egy sánc mellett két méter mély gödörben ismeretlen férfi hullája fekszik. Azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan Muresan Dániel, a III. kerületi rendőrség vezető kapitánya szállott ki. Ilea Ionel rendőrségi titkár és Colohan kerületi tisztiorvos kíséretében a vizsgálat megejtése céljából. A kiszállott hatósági közegek megállapították, hogy a mély gödörben talált férfihulla Moldovan György tordamegyei Jára községbeli 40 éves községi alkalmazott. A rendőrorvos megállapítása szerint a végzetes sorsú férfi az éjszaka folya-

mán, valószínűleg ittas állapotban eshetett bele a gödörbe. Ezt az a körülmény is bizonyítja, hogy a gödör szélén kéznyomok látszanak. Valószínű, hogy az áldozat, miután beleesett a gödörbe, nagy erőfeszítéssel próbálkozott onnan kijutni, de eredménytelenül és az éjszakai hideg következtében ott kiszenvedett. A további rendőri nyomozás során megállapították, hogy a környékbeli ismerősei Moldovant az utóbbi napokban — aki egy hét óta tartózkodik Kolozsváron — állandóan ittas állapotban látták. A városi tisztiorvos intézkedésére a községi alkalmazott holttestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe. A halálesetről hozzátartozóit is értesítették.

## Anglia kereskedelmi egyezményt kötött a Szovjettel

(LONDON.) (Rador.) Az alsóház szerdai ülésén Chamberlain miniszterelnök arra a kérdésre, nem tartja-e szükségesnek, hogy Anglia „Kék-könyvet” jelentessen meg és abban közölje az összes okiratokat az Anglia és a Szovjet Unió között lefolytatott tárgyalásokról, Chamberlain a következőket válaszolta:

— A kormány Halifax lord külügyminiszter jelentése és a helyzet figyelmes megvizsgálása után úgy határozott, hogy nem forog fenn a szükségesége a jelenlegi helyzetben ilyen bizonyítékokat tartalmazó könyv kiadásának.

Mander munkáspárti képviselő válaszában utalt arra, hogy éppen a jelen-

legi helyzetben szükséges az összes tények pontos ismertetése. Buttler államtitkár válaszul a munkáspárti képviselőnek, kijelentette, hogy az Anglia és a Szovjet Unió között lefolytatott eszmecsere során tüzetesen megvizsgálták mindazokat a kérdéseket, amelyek a két államot érdekeltetik. Arra a kérdésre pedig, hogy Anglia és a Szovjet Unió nem veszik-e fel újlag a tárgyalásokat? Buttler kijelentette, hogy ezt a kérdést is megvizsgálta az angol kormány és jelenleg keresi a tárgyalások felvétele akadályainak kiküszöbölési módját. Az angol kormány ebben a tekintetben figyelembe veszi a kéthetével előzőt a Szovjet Unió részéről tett javaslatot. Egyidőjűleg pedig

az összes kereskedelmi kérdéseket a háborúval kapcsolatosan a legnagyobb figyelemmel méltatja. Mander munkáspárti képviselő zárófelszólalásában kijelentette, hogy a választ nem veszi tudomásul és a kérdést újlag szőnyegre fogja hozni.

## A LENGYEL KÜLÜGY-MINISZTER LONDONBAN

(LONDON.) (Rador.) Zaleschi lengyel külügyminiszter szerdán délután a Downing Streeten kihallgatáson fogadta Chamberlain angol miniszterelnök.

Zaleschi lengyel külügyminiszter hosszas megbeszélést folytatott Halifax lorddal is, majd a mai, csütörtöki napon kihallgatáson jelent meg VI. György angol királynál, aki ebédén is vendégül látta.

(PÁRIS.) (Rador.) Október 10-én Sikorszki tábornok elnökletével lengyel minisztertanácsot tartottak, amelyen rendelettörvényeket szövegeztek meg. Ezeket a rendelettörvényeket Rackiewicz köztársasági elnök jóváhagyta. Az egyik rendelettörvény teljes mértékben méltatja a bresti hadifoglyokat és azokat a különböző pártokhoz tartozó képviselőket, akik megkapták a lengyel függetlenségért kivívott harc kitüntetését. A minisztertanács azután meghallgatta a külügyminiszter beszámolóját, mielőtt elutaznék Londonba és egyhangulag jóváhagyta a lengyel kereskedelmi tengerészeti fogantatott intézkedéseket. Örömmel vette tudomásul, hogy csaknem az összes kereskedelmi hajók a kormány rendelkezésére állanak.

## DÁNIA NEM INTÉZ DEMARSOT BERLINHEZ

(BERLIN.) (Rador.) A DNB Kppen-hágából jelenti a következőket: „Francia távirati ügynökség azt jelentette, hogy a semleges államok azon tervvel foglalkoznak: demarsot intéznek Berlinhez és tiltakoznak egyes hajók elszállítását ellen. Illetékes dán forrásból megállapítják, hogy a dán kormány semmiféle hasonló készülő demarsról nem tud és a semleges államok egyetlen csoportja sem készül ilyen lépésre.

## MIRŐL TÁRGYALT HIMLER OLASZORSZÁGBAN

(RÓMA.) (Dunaposta.) Himler német rendőrminiszter Milanóba érkezett és beható tárgyalásokat folytatott Bocchinivel, az olasz politikai rendőrség főnökével. Hivatalosan megcáfolják azokat a híreket, mintha Himler utja Hitler állítólagos olaszországi látogatásával volna összefüggésben.

A Hitler német vezér és kancellár állítólagos olaszországi látogatásával kapcsolatosan elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Himler német rendőrminiszter a déltiroli németek visszatelepülése kérdésében is folytatandó tárgyalásokra érkezett Olaszországba több gazdasági és állami jogi szakértő kíséretében. Német részről 120.000 déltiroli német áttelepülését tervezik és eredetileg 200.000 német hazaköltözésére számítottak. Az áttelepülést november elsejéig már végre is hajtják.

## VISSZAKÜLDIK DÁNIABA A MEGSZÖKÖTT ANGOL PILÓTÁT

(KÖPPENHÁGA.) (Dunaposta.) Az az angol pilóta, aki kényszerleszállást végzett dán területen és akit internáltak, gépét pedig elkobozták, annak ellenére, hogy becsületszavát adta, miszerint a háború befejezéséig nem hagyja el Dánia területét — mint ismeretes — megszökött. Revendlow gróf, Dánia angliai követe megjelent az angol külügyminisztériumban és tiltakozást jelentett be az angol pilóta eljárása felett. Az angol külügyminisztérium sajnálatát fejezte ki a pilóta eljárása miatt és egyben közölte a svéd követtel, hogy a megszökött angol pilótát a Dániába való visszatérésre és arra kényszerítik, hogy a háború befejezéséig Dániában internáltságban éljen.